اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه • ۲۴ مرداد ۱۴۰۱ • ۱۷ محرم ۱۴۴۴ • ۱۵ اوت ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۸۹۸ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

شرایط بحرانی فرونشست در اصفهان

مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین شناسی و زیست محیطی سازمان زمین شناسی کشور گفت: فرونشست در دشت اصفهان به انتها یا به اصطلاح (مرگ آبخوان) نرسیده اما شرایط بسیار بحرانی است.

رضا شهبازی در گفت‌وگو با مهر در واکنش به صحبت‌های یک کارشناس سازمان نقشه‌برداری که در روزهای اخیر مدعی شد...

۶

تعهد مدیریت فولاد هرمزگان برای بهبود ایمنی

مدیر ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست شرکت فولاد هرمزگان گفت: در فولاد هرمزگان به همه ابعاد ایمنی در محیط کار توجه می‌شود و با توجه به نقش هدایتگر و متعهدانه مدیرعامل نسبت به مقوله ایمنی، توانستیم نشان درجه یک ایمنی در بین صنایع جنوب شرق کشور را دریافت کنیم. علی اکبر محمود صالحی، در خصوص کسب

۴ نشان ایمنی جنوب شرق کشور توسط این شرکت...

در دسر های بزرگ معادن کوچک

۳

عکس: آیدا فریدی

یادداشت

راهکار توسعه معادن کوچک

۳

تیتر روز

صنایع کوچک، نخستین قربانیان سیاست های غلط

در تقویم ملی، ۲۱ مرداد، روز حمایت از صنایع کوچک نام گرفته است. صنایع کوچک و متوسط، اهمیت و اثرگذاری بالایی در توسعه صنعتی، اقتصادی و اجتماعی دارند. بر همین اساس، به بررسی جایگاه صنایع کوچک در بخش معدن و صنایع وابسته به آن پرداخته‌ایم. صنایع کوچک، تاب‌آوری پایین‌تری نسبت به تکانه‌های سیاسی و اقتصادی دارند؛ بنابراین اصلاح قوانین و مقررات حاکم بر عملکرد آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. تسهیل قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت واحدهای کوچک و متوسط، تامین مالی آسان از طریق بانک‌ها و موسسات مالی، تقویت صادرات از سوی این واحدها از طریق شکل‌گیری واحدهای بازرگانی و سهیم شدن این صنایع در فرآیند تدوین استراتژی و قانون‌گذاری، از مهم‌ترین الزامات توسعه عملکردی صنایع کوچک و متوسط است. توجه دولت به صنایع کوچک زمینه تقویت حضور سرمایه‌گذاران در بخش معدن و صنایع وابسته به آن را فراهم می‌کند و مسیر توسعه صنعتی را تسهیل خواهد کرد.

۷

سرمقاله

واحدهای کوچک‌مقیاس در انتظار حمایت

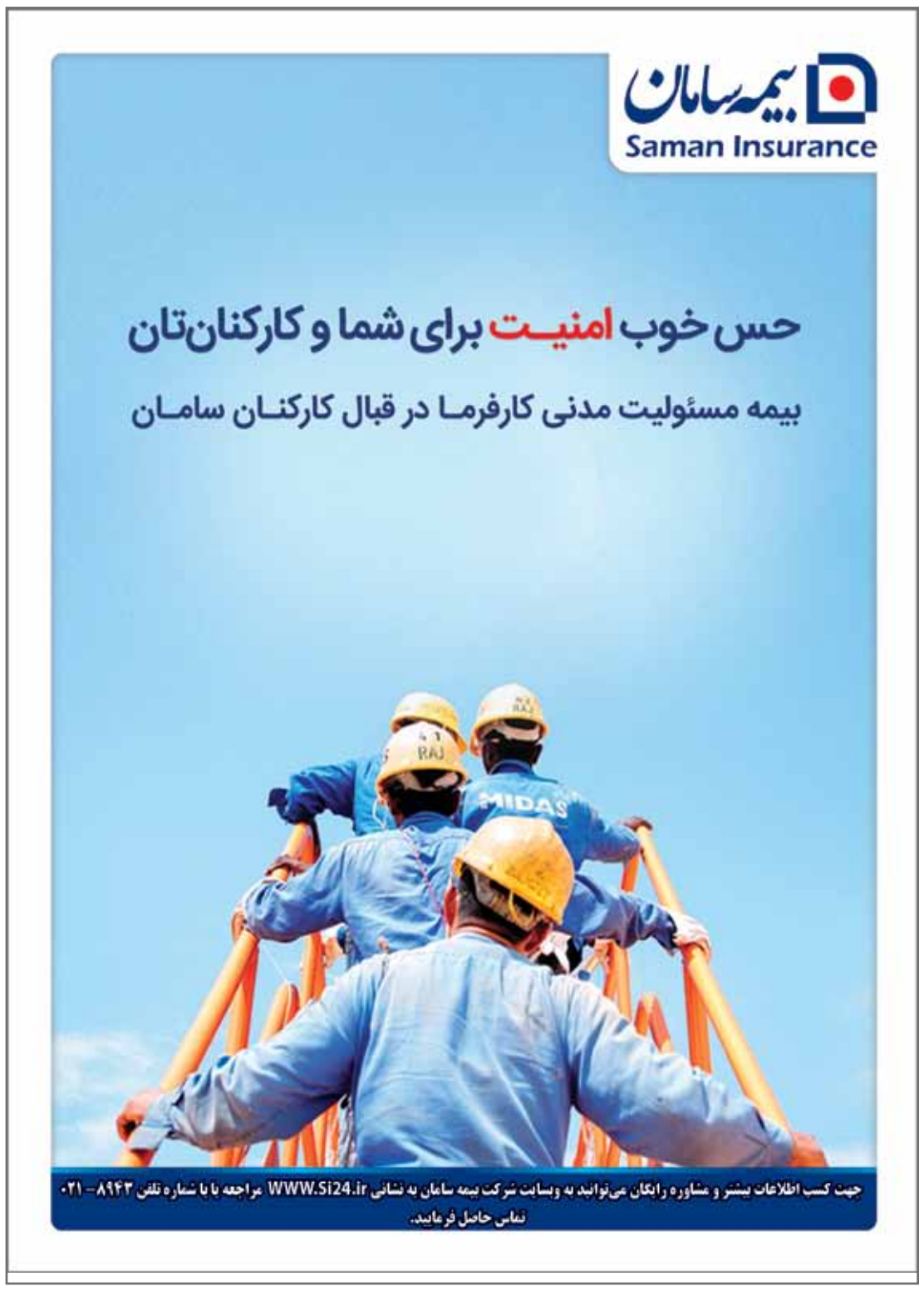
کوروش شعبانی
نایب رئیس انجمن مس ایران

دورنمای قیمتی مس در بازار جهانی چندان امیدبخش نیست. در چنین شرایطی، عملکرد و سوددهی صنایع کوچک فعال در صنعت مس کشور و همچنین معادن کوچک‌مقیاس مس تحت‌تاثیر این افول قیمتی قرار گرفته است. از آنجا که ظرفیت تولید در این واحدها پایین است، تاب‌آوری پایینی هم دارند. به‌دنبال افزایش هزینه تولید، تداوم فعالیت در این صنایع در معرض توقف تولید قرار می‌گیرد؛ بنابراین فعالان این بخش از دولت و سیاست‌گذاران انتظار حمایت هرچه بیشتر را دارند، چراکه مجموعه‌های بزرگ به سبب ظرفیت تولید بالا، از تاب‌آوری بیشتری در قبال این تکانه‌ها برخوردار هستند.

عوامل متعددی بر عملکرد بازارهای کالایی جهان اثرگذار است. همزمان ریسک‌های متعددی نیز عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد؛ بنابراین نمی‌توان پیش‌بینی دقیقی از آینده و شرایط قیمت‌ها ارائه داد. با این وجود باید تاکید کرد که در حال‌حاضر شاهد شیوع سویه‌های جدیدی از ویروس کرونا در جهان هستیم و در همین حال اقتصاد جهانی به سمت رکود تورمی پیش می‌رود؛ بنابراین مسیر توسعه اقتصادی جهان با چالش‌های جدی روبه‌رو شده و همین موضوعات مانع بازگشت قدرتمند مس به روند صعودی هستند.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ دوشنبه
● ۲۴ مرداد ۱۴۰۱
● ۱۷ محرم ۱۴۴۴
● ۱۵ اوت ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۹۸

سرمقاله

واحدهای کوچک‌مقیاس در انتظار حمایت

ادامه از صفحه اول

تمامی موارد یادشده ضربه‌های غیرقابل جبرانی به صنعتگران مس کشور و فعالان معدنی این بخش تحمیل کرده است.

روند نزولی نرخ مس در شرایطی از سود صنعتگران می‌کاهد که در سال جاری تمامی پارامترهای موثر بر تولید، افزایش نرخ داشته‌اند. به‌عنوان‌مثال، نرخ اسید مورداستفاده در فرآیند لیچینگ برای تولید کاتد مس در یک سال ۳۰۰ درصد افزایش داشته است.

با توجه به سهم قابل‌توجه قیمت اسید در هزینه تمام‌شده تولید کاتد، نمی‌توان نسبت به این تغییرات قیمتی بی‌تفاوت بود.

در حال‌حاضر اسید موردنیاز صنایع کوچک مس با واسطه و نرخ به‌مراتب بالاتری در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌گیرد؛ همین موضوع نیز از سودآوری این واحدها می‌کاهد. این‌گونه سیاست‌های غلط، توان تولید را از این واحدها سلب کرده و آنها را به سمت ورشکستگی می‌کشاند. توقف تولید در این بخش به‌منزله از بین رفتن موقعیت‌های شغلی متعدد در صنعت مس کشور است و آسیب‌های اقتصادی و اجتماعی قابل‌توجهی به‌دنبال دارد؛ بنابراین انتظار می‌رود سیاست‌گذاران نسبت به این شرایط منفعل نباشند.

در ادامه باید تاکید کرد که انتقاداتی نسبت به فرآیند قیمت‌گذاری کاتد در بورس کالا وجود دارد. نرخ پایه کاتد مس براساس میانگین نرخ هفتگی این فلز سرخ رنگ در بورس فلزات لندن و نرخ دلار نیمایی کشف می‌شود.

این در حالی است که صنعتگران بخش خصوصی که اغلب هم واحدهایی با ظرفیت تولید پایین هستند، تمام نیازهای وارداتی خود را با ارز آزاد تامین می‌کنند؛ درنتیجه به‌ازای تفاوت میان نرخ دلار نیمایی و دلار در بازار آزاد، متضرر می‌شوند. همین موضوع هزینه قابل‌توجه و مازدی به این صنعتگران تحمیل می‌کند. در چنین شرایطی شاهد تعطیلی معادن و صنایع معدنی کوچک‌مقیاس مس کشور هستیم.

بدون تردید در صورت ادامه شرایط موردبحث، فشار به فعالان صنعت مس و تعطیلی این صنایع، تامین محصول برای مصرف‌کننده نهایی دشوار می‌شود.

در واقع از میزان عرضه کاتد مس به بازارهای جهانی کاسته خواهد شد و با پیشی‌گرفتن تقاضا بر عرضه باید منتظر رشد بهای مس در بازارهای جهانی باشیم.

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که معادن و صنایع کوچک مس کشور در شرایط شکننده‌ای هستند.

در چنین وضعیتی از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با اجرای اقداماتی همچون معافیت حقوق دولتی، اعطای معافیت‌های بیمه و مالیاتی، تامین اسید با نرخ تمام‌شده برای لیچینگ‌کارهای فعال موردتایید انجمن مس، ارائه تنفس در بازپرداخت وام معادن و صنایع معدنی به‌ویژه وام‌های تضمین‌شده از سوی صندوق بیمه معادن، حذف نرخ نیما در قیمت‌گذاری مس در بورس کالا و استناد به نرخ بازار، تداوم فعالیت در این صنایع کوچک را تسهیل کند.

خبر

افزایش ۴ درصدی تولید کنسانتره سرب نخلک

میزان تولید کنسانتره مجتمع سرب نخلک، طی ۳ ماهه نخست امسال، ۴ درصد افزایش یافت.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، مجتمع سرب نخلک از ابتدای فروردین تا پایان خرداد، ۲۹۴۲ تن کنسانتره سرب تولید کرد. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۲۸۲۸ تن بود. میزان کنسانتره تولیدی نسبت به برنامه تولید (۱۹۱۸ تن)، ۵۳ درصد رشد داشت.

افزون بر این، مجتمع سرب نخلک طی ۳ ماهه نخست امسال، ۵۹ هزار و ۷۰۶ تن ماده معدنی استخراج کرد که نسبت به رقم مدت مشابه سال گذشته (۳۲ هزار و ۲۷۵ تن)، ۸۵ درصد افزایش یافت.

شرکت نخلک در بهار امسال، ۲۰۳۲ تن کنسانتره به شرکت‌ها ارسال کرد که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۲۹۹۷ تن)، ۳۲ درصد کاهش یافت.

کاهش تولید فولاد

بررسی عملکرد صنعت فولاد از کاهش تولید حکایت دارد. در حالی که وزارت صمت تولید ۵۵ میلیون تن فولاد و محصولات آن را در افق ۱۴۰۴ در برنامه دارد، با توجه به این کارنامه بعید به نظر می‌رسد که تولیدکنندگان فولاد به این مهم دست یابند. به گزارش تجارت نیوز، از دلایل عمده‌ای که برای کاهش تولید و صادرات فولاد در یک سال گذشته عنوان می‌شود، قطعی برق، گاز و تصاحب بازارهای ایران توسط روسیه و چین است. دولت نتوانست انرژی مورد نیاز کارخانه‌های فولاد را تامین کند. همچنین وزارت صمت موفق نشد بازارهای ایران را تقویت کند و در راستای افق ۱۴۰۴ یعنی تولید ۵۵ میلیون تن فولاد گام موثری بردارد.

■ عقب‌ماندن از برنامه تولید فولاد

حمیدرضا رستگار، رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد در رابطه با عملکرد دولت سیزدهم به تجارت‌نیوز گفت: دولت‌ها باید بر اساس برنامه‌ریزی پیش بروند. وقتی برای فولاد چشم‌انداز تعریف می‌کنیم. یعنی برای آن برنامه‌ریزی کردیم. اگر این برنامه قرار باشد که با آمدن و رفتن یک دولت تغییر کند، دیگر برنامه نیست. وی اشاره کرد: این چشم‌انداز دقیق است. اکنون در ایران سالانه حدود ۳۰ میلیون تن فولاد تولید می‌شود. اگر به چشم‌انداز ۱۴۰۴ یعنی تولید ۵۵ میلیون تن برسیم، درست عمل کرده‌ایم. وگرنه اقدامات سنجیده‌ای نداشته‌ایم. وی ادامه داد: در یک سال گذشته هیچ بهبودی در صادرات فولاد ایجاد نشد. یعنی بازارهای ما تقویت نشدند. ما باید رقابت جانانه‌ای با روسیه و چین انجام می‌دادیم. روسیه تعدادی بازار را هدف گرفت و فولاد را دامپینگ کرد. ما هیچ برنامه‌ای در قبال آن نداشتیم. برخی از بازارهای فولاد را از دست دادیم. زیرا پایبند به برنامه نبودیم. متاسفانه هماهنگی لازم در بازارهای ما انجام نشد. این فعال صنفی اضافه کرد: وقتی تاکید خود رئیس‌جمهوری این است که کالای مشابه تولید داخلی وارد نشود، چرا واردات داریم؟ منافع واردات به جیب چه کسانی می‌رود؟ آیا این کمک به اشتغال‌زایی یا تولید است؟ این می‌تواند به صنعت داخلی کشور لطمه بزند. ما باید در رابطه با موضوعات دامپینگ برنامه داشته باشیم.

■ در تصمیم‌گیری از ظرفیت اتحادیه استفاده نشد

رستگار بیان کرد: اکنون افرادی در صنایع فعالیت دارند که در حوزه صادرات موفق عمل می‌کنند. این افراد نباید حذف شوند. نباید بازار را به هم بریزیم. با این حال تعامل دولت با بخش خصوصی دارای اشکال است. اتحادیه‌ها ظرفیت‌های بزرگی در حوزه اقتصادی دارند. اما در هیچ یک از تصمیم‌گیری‌ها از این ظرفیت استفاده نمی‌شود. این موضوع انتقاد ما به دولت است. بر اساس این گزارش، در پایان تیر ماه امسال، روسیه به دلیل تولیدات بیش از نیاز داخلی به دامپینگ محصولات فولادی خود دست زد. آنها با این اقدام توانستند بازارهای قبلی خود و بسیاری از بازارهای جدید ازجمله بخشی از بازارهای ایران را تصاحب کنند. روسیه حتی توانست قسمتی بازارهای داخلی ما را تصاحب کند. یعنی مصرف‌کنندگان فولاد کشور به خاطر نرخ ارزان روسیه مشتاق بودند که از روسیه خرید کنند. انتظاری که تولیدکنندگان ایرانی داشتند این بود که دولت سیاست ضددامپینگ وضع کند و اجازه ندهد که روسیه به بازارهای داخلی ایران دست پیدا کند. اما دولت هیچ تغییری در تعرفه‌های واردات فولاد از روسیه وضع نکرد.

ضرورت تعیین تکلیف معادن راکد کرمان

گروه معدن

عکس: روزگار معدن

رئیس‌جمهوری بر فعال‌سازی هر چه سریعتر معادن غیرفعال در استان کرمان تاکید کرد و از سازمان برنامه و بودجه خواست با تخصیص سهم مسئولیت اجتماعی معادن استان، زمینه صرف این مبلغ در توسعه و پیشرفت کرمان را فراهم کند.

آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی در جلسه شورای اداری استان کرمان با بیان اینکه در تابلوی عاشورا مضامین عالی انسانی نقش بسته است گفت: یکی از جهات مهم این واقعه عظیم، دلالت‌های مدیریتی حضرت امام حسین (ع) در عاشورا است که سبب شده این واقعه همیشه زنده بماند و به منشاء تحولات بشری در عالم هستی تبدیل شود.

رئیس‌جمهوری در ادامه مکتب شهید سلیمانی را امتداد نهضت عاشورا دانست و گفت: در شهر و دیار سردار شهید سلیمانی، بسیار مهم است که مدیران ابعاد مختلف مکتب این شهید بزرگوار، به ویژه تجلی باور «ما می‌توانیم»، خستگی‌ناپذیری و فرصت ساختن از تهدیدها را نصب‌العین فعالیت‌های خود قرار دهند.

■ امروز نیاز جدی کشور گشودن گره از کار مردم است

رئیسی، رمزمانداگاری مکتب شهید سلیمانی را اخلاص در عمل، مجاهدت برای گره‌گشایی از مشکلات مردم و مردم‌داری توصیف کرد و گفت: امروز نیاز جدی کشور و مطالبه رهبر معظم انقلاب، گشودن گره از کار مردم است که جز با روحیه جهادی و نگاه تحول‌گرایانه محقق نمی‌شود. رئیس‌جمهوری با بیان اینکه فقر و محرومیت موجود زیبنده استان کرمان نیست، خطاب به مدیران استان تصریح کرد: دولت برای تغییر این شرایط مصمم است و شما مدیران وظیفه دارید در این مسیر نیروهای با انگیزه و تحول‌گرا را به کار بگیرید و راه را برای حل مشکلات مردم باز کنید. آیت‌الله رئیسی، تحقق اهداف دولت در استان کرمان را نیازمند برنامه‌ریزی دقیق برای استفاده از ظرفیت‌های این استان دانست و با انتقاد از بی‌استفاده ماندن بخش بزرگی از ظرفیت‌های معدنی کرمان، گفت: چرا ۲۰۰ معدن استان کرمان همچنان غیرفعال مانده است؟ شورای‌عالی معدن باید به فوریت علت را بررسی کند، اگر اشکال از بهره‌بردار است، باید از او خلع ید و به افراد ذیصلاح واگذار شود.

این مسئله حتی یک روز هم نباید به تاخیر بیافتد و مسئولان استان باید با فعال کردن این معادن، زمینه را برای اشتغال و رونق اقتصادی فراهم کنند.

رئیس‌جمهوری همچنین به سازمان برنامه و بودجه دستور داد سهم ۱۵ درصدی مسئولیت‌های اجتماعی معادن استان کرمان تخصیص یابد و در توسعه و پیشرفت استان مورد استفاده قرار بگیرد.

رئیس‌جمهوری در ادامه با یادآوری سیل جیرفت، برنامه‌ریزی برای پیشگیری از اتفاقات مشابه را یکی از مسائل اولویت‌دار استان کرمان عنوان کرد و گفت: باران رحمت و برکت است و نباید بدلیل کم‌توجهی به زیرساخت‌ها تبدیل به تهدید شود. لذا ضروری است مسئولان این حوزه، مسئله احداث سیل‌بندها به ویژه در این بخش از استان کرمان را با جدیت دنبال کنند.

■ یکی از اهداف سفرهای استانی تسریع در رفع مشکلات است

رئیسی همچنین تسریع در حل مشکل آب کرمان با اجرای پروژه انتقال آن از خلیج‌فارس را مورد تاکید قرار داد گفت: اساسا هدف از سفرهای استانی ایجاد روحیه و انگیزه برای کار و تسریع در رفع مشکلات است.

رئیس‌جمهوری درباره موضوع مهاجران و اتباع خارجی هم گفت: این افراد مهمان ما هستند اما با شناسه‌دار کردن آنها مسائل مختلفشان، از تردد گرفته تا کسب و کار، تحصیل و ازدواج در یک سامانه ثبت خواهد شد و در مرحله دوم با تشکیل سازمان مهاجران کار ساماندهی اتباع خارجی تکمیل خواهد شد.

آیت‌الله رئیسی توجه ویژه به توسعه گردشگری مقاومت در استان کرمان را مورد تاکید قرار داد و گفت: استان کرمان از دیرباز منطقه‌ای با سبقه تمدنی و گردشگرپذیر بوده که بعد از شهادت سردار سلیمانی، گردشگری مقاومت نیز به ظرفیت‌های آن اضافه شده و ضروری است زیرساخت‌ها برای اسکان و حمل‌ونقل زائرانی که در طول سال مزار شهید سلیمانی را زیارت می‌کنند، فراهم شود.

رئیس‌جمهوری در ادامه به مشکل حاشیه‌نشینی در استان کرمان اشاره کرد و گفت: امروز تقریبا همه روستاهای ما دارای جاده، آب و برق و خانه بهداشت هستند اما به دلیل عدم صرفه کشاورزی، کشاورزان در روستا نمی‌مانند و به حاشیه شهرها مهاجرت می‌کنند. دولت با اصلاح الگوی کشت، تضمین خرید محصول کشاورزان و تشویق آنها به کشت محصولات استراتژیک، اقتصاد روستا را فعال و مشکل حاشیه‌نشینی را کاهش خواهد داد. رئیسی در بخش پایانی سخنان خود خطاب به مدیران استانی گفت: امروز وظیفه همه ما خدمت خالصانه به مردم است. با گذشت ۴۳ سال از انقلاب اسلامی و با وجود کارهای بزرگی که انجام شده، هنوز کاستی‌هایی وجود دارد و مردم از ما توقع دارند کارهای بر زمین مانده را به صورت جهادی به نتیجه برسانیم.

■ بروکراسی پیچیده اداری آفت رونق تولید و توسعه

رئیس‌جمهوری بروکراسی پیچیده اداری را آفت رونق تولید و توسعه استان دانست و گفت: خواسته‌ام از شما این است که پس از ابلاغ مصوبات، با تلاش جهادی خود زمینه را برای اجرای آنها فراهم کنید و معطلِ موانع اداری و ساختاری نمانید.

دوره مسئولیت بنده و شما محدود است و باید از آن به بهترین وجه برای گره‌گشایی از مشکلات مردم استفاده کنیم.

■ ۱۵ درصد حقوق دولتی در کرمان محقق می‌شود

سیدرضا فاطمی، وزیر صنعت، معدن و تجارت هم در این زمینه با بیان اینکه طبق قانون ۱۵ درصد حقوق دولتی معادن باید به استان‌ها برگردد گفت: تا سال گذشته ۲ تا سه درصد در اختیار استان قرار می‌گرفت اما امسال در لایحه بودجه پیش‌بینی شده این ۱۵ درصد در اختیار شورای برنامه‌ریزی استان قرار گیرد که حدود ۲ هزار میلیارد تومان است.

وی افزود: در استان کرمان در حوزه‌های مختلف اقتصادی برجستگی هایی وجود دارد که این برجستگی‌ها در حوزه معادن بیشتر از سایر بخش هاست.

وی با تاکید بر این مطلب که در حوزه معادن اشتباهاتی داشته ایم، عنوان کرد: یکی از این مشکلات در حوزه تشخیص اولویت‌ها بوده است، به عنوان نمونه در حوزه مس باید بیشتر از فولاد متمرکز می‌شدیم.

■ ۴۰ درصد ذخایر معدنی کشور در کرمان

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان این مطلب که در استان کرمان ۴۰ درصد مجموع ذخایر معدنی کشور وجود دارد یادآور شد: در برنامه شش سال آینده کشور، باید ظرفیت تولید مس از ۲۸۰ هزار تن به یک میلیون تن افزایش یابد که بخش عمده آن در استان کرمان خواهد بود و در این راستا ۲۰۰ هزار میلیارد تومان در این استان سرمایه‌گذاری خواهد شد که می‌تواند بیش از سه هزار شغل را ایجاد کند.

■ آلایندگی شرکت مس باید به طور اساسی حل شود

همچنین وزیر صنعت، معدن و تجارت در جریان دیدار مردمی و در جمع مدیران شهرستان شهربابک هم اظهارکرد: شرکت ملی مس در شهربابک(برای کاهش آلایندگی) انجام داده اما باید آلودگی به طور کامل و اساسی حل شود.

وی در ادامه با اشاره به فعالیت معادن و بروز خسارت‌های زیست محیطی ادامه داد: در بخش ایجاد معادن اولویت اصلی ما به سلامت مردم و محیط‌زیست اختصاص می‌یابد و تولید و اشتغال در فرع قرار دارد؛لذا مسئولان شهرستان به این موضوع توجه ویژه کنند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین در خصوص تسهیل مجوز صادرات فیروزه شهربابک، تفویض اختیار تامین سنگ برای اتحادیه و ساماندهی صنعت فیروزه شهرستان شهربابک تصریح کرد: با توجه به اینکه شرکت ملی صنایع مس ایران کارهای گسترده‌ای دارد و در حوزه فیروزه سود سرشاری را به‌دست نمی‌آورد بهتر است در این زمینه اختیار به اتحادیه فیروزه داده شود.

فاطمی امین با تاکید بر اینکه توسعه باید متوازن باشد اظهارکرد: وقتی معدنی به بهره‌برداری می‌رسد مردم منطقه نیز حق و حقوقی دارند که به کارگیری نیروهای بومی منطقه در اولویت است. وی خاطرنشان کرد: مسئولیت اجتماعی هم حد و مرزهایی دارد و نباید انتظار داشت که شرکت‌های صنعتی و معدنی همه مسائل را حل کنند. وزیر صمت با بیان اینکه از ابتدای امسال ۱۵ درصد از حقوق دولتی معادن در اختیار شورای برنامه‌ریزی استان است که در مناطقی که معدن فعالیت می‌کند هزینه شود اظهارکرد: رتبه‌بندی کسب و کارها در وزارت صمت در حال انجام است که صادرات، ایجاد اشتغال، آلودگی کمتر و دانش‌بنیان بودن از جمله معیارهای آن به شمار می‌رود. وی اظهارکرد: همچنین استفاده از معلولان و زنان سرپرست خانوار نیز به معیارهای رتبه‌بندی اضافه خواهیم کرد که از بابت آن به کسب و کارها امتیاز دهیم و این امتیازات در خدماتی که وزارتخانه می‌دهد تاثیر دارد. فاطمی امین ادامه داد: ما علاقه مندیم در مورد جوانب و حاشیه هایی که فعالیت‌های صنعتی ایجاد می‌کند مطالعه کنیم زیرا در خیلی از شهرهایی که صنعت بیش از حد رشد کرده موجب مهاجرت هایی شده که فرهنگ شهر را از بین برده و حاشیه‌های زیادی نیز به دنبال داشته است.

باید ۵ هزار ماشین معدنی وارد شود

رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران می‌گوید برای رفع نیاز معدن‌کاران دست‌کم به واردات ۵ هزار دستگاه ماشین‌آلات معدنی نیاز است که باید هرچه زودتر اقدام شود.

به گزارش پایگاه خبری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، تازه‌ترین نشست کمیسیون معادن اتاق ایران به بررسی مشکل تأمین ماشین‌آلات مورد نیاز معادن کشور اختصاص داشت. ابراهیم جمیلی رئیس این کمیسیون با تأکید بر اینکه ما خواستار آزادسازی واردات ماشین‌آلات معدنی هستیم گفت: معتقدم بهتر است این اقدام به صورت گروهی و با تشکیل یک کنسرسیوم ویژه برای واردات این ماشین‌آلات انجام شود. چرا که در این صورت نرخ نهایی آنها حدود ۵۰ درصد ارزان‌تر تمام خواهد شد.

جمیلی با بیان اینکه دست‌کم ۵ هزار دستگاه ماشین‌آلات معدنی باید وارد شود تا مشکلات معدن کاران حل شود ادامه داد: زیرساخت‌های لازم برای واردات این ماشین‌آلات نیز آماده است و مجلس و دولت باید همراهی کنند تا این مشکل هرچه زودتر حل شود.

او به ضرورت تأمین قطعات یدکی و مورد نیاز ماشین‌آلات معدنی هم اشاره کرده و بیان کرد: در کنار واردات، باید تأمین قطعات این ماشین‌آلات نیز باید مورد توجه قرار بگیرد تا قطعات اصلی و نه تقلبی به‌دست معدن کاران برسد.

جمیلی گفت: از معاون معدن وزارت صنعت می‌خواهیم اجازه واردات این ماشین‌آلات صادر شده و به استان‌ها نیز اختیارات لازم داده شود تا راسا بتوانند برای واردات اقدام کنند.

او همچنین از ایمیدرو درخواست کرد تا با اعطای اعتبار لازم به واحدهای کوچک و صندوق بیمه، ضمن مهیا کردن شرایط واردات ماشین‌آلات معدنی، تولید ماشین‌آلات در داخل را فعال کند تا معدن کاران بتوانند از شرکت‌های توانمند داخلی، ماشین‌آلات و قطعات مورد نیاز خود را تا جای ممکن تأمین کنند.

جمیلی همچنین گفت: موضوع تأمین ماشین‌آلات معدنی از طریق شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی نیز پیگیری خواهد شد.

در این جلسه همچنین حیدری، رئیس کمیسیون معادن اتاق اراک با تأکید بر اینکه باید برای برطرف شدن نیاز معادن به ماشین‌آلات معدنی فکر اساسی شود گفت: بهتر است برای ورود ماشین‌آلات به صورت گروهی و با وساطت و ضمانت یک شرکت معدنی مثل هپکو اقدام شود. چرا که این اقدام کارشناسانه‌تر است و واردکنندگان می‌توانند مشخصات فنی ماشین‌آلات را استعلام کرده و ماشین‌آلات مستعمل یا نو کارشناسی شده را وارد بازار کنند.

فرهادی، مشاور کمیسیون معادن اتاق اصفهان هم با اشاره به اینکه عمر متوسط ماشین‌آلات معدنی در دنیا ۲۷ سال بوده در حالی که در ایران بالای ۳۵ است گفت: پیشنهاد می‌کنم با صندوق بیمه تفاهمنامه‌ای امضا شود تا ماشین‌آلاتی که معدن کاران وارد می‌کنند توسط این صندوق بیمه شوند.

نوتی زهی، نایب‌رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران نیز با تأکید بر اینکه در شرایط بحرانی فعلی نباید بر مؤلفه سال ساخت ماشین‌آلات نو و یا مستعمل تأکید کرد ادامه داد: در استان سیستان و بلوچستان و از طریق بندر چابهار به راحتی می‌توان ماشین‌آلات معدنی را وارد کرد چرا که شرایط ویژه‌ای در آنجا حاکم است.

طبیب زاده رئیس اتاق کرمان هم با تأکید بر اینکه بخش خصوصی باید راسا برای حل این مسئله وارد میدان شود گفت: بخش خصوصی می‌تواند با تشکیل هلدینگی از چند شرکت معدنی، ماشین‌آلات مورد نیاز را وارد کند.

فروغی از اعضای کمیسیون هم بیان کرد: تشکیل کنسرسیوم برای این منظور موجب تسهیل واردات خواهد شد و باید مسائل ورود ماشین‌آلات معدنی و به ویژه ماشین‌آلات کوچک‌مقیاس معدنی هرچه زودتر حل شود. ماشین‌آلات معدنی جز اقلام لوکس محسوب نشده و معدن‌کاران برای تولید و فراوری محصول خود نیاز جدی به آنها دارند.

روزگار معدن

معدن

دوشنبه ۳
● ۲۴ مرداد ۱۴۰۱
● ۱۷ محرم ۱۴۴۴
● ۱۵ اوت ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۹۸

بحران تامین ماشین‌آلات معدنی با ادامه ممنوعیت واردات

یک عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: مجلس در بودجه سال ۱۴۰۱، دولت را موظف به واردات پنج هزار ماشین‌آلات حوزه معدن کرده است اما تاکنون برنامه‌ای از سوی دولت ندیده‌ایم. به گزارش اقتصادآنلاین، لطف‌الله سیاهکلی در خصوص چالش‌های موجود در کشور در زمینه ماشین‌آلات معدنی و دلیل ایجاد ممنوعیت برای واردات آن‌ها، بیان کرد: باید مقررات واردات در کشور داشته باشیم و ممنوعیت یعنی اینکه ما نمی‌فهمیم و چون آگاهی نداریم، واردات را ممنوع می‌کنیم. وی افزود: در زمینه مسائل تخصصی اقتصادی، ممنوعیت معنی ندارد زیرا در امور تخصصی برابر مقررات عمل می‌شود. ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی در کشور چند سال قبل، وضع و نتیجه این شد که ما در حوزه ماشین‌آلات معدنی، راهسازی و ماشین‌آلات سنگین هیچ امکاناتی در اختیار نداریم و به شدت دچار بحران شده‌ایم. این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با طرح این سوال که آیا با ایجاد ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی، تولید داخل رونق پیدا خواهد کرد، عنوان کرد: با این شیوه نمی‌شود صنعت را رونق داد. بلکه ابتدا باید نیازها را احصا و تولید داخل را برآورد و سپس بر اساس آن، اقدام به وضع قوانین و مقررات کنیم. به طور معمول، واردات با کلمه تنظیم بازار، معکوس است. یعنی اینکه در تدوین این آیین‌نامه‌ها و قوانین، باید به عرضه و تقاضا در بازار نگاه کنیم، اگر عرضه کم بود، وارد می‌کنیم و اگر عرضه زیاد بود، واردات را با مقررات کاهش می‌دهیم اما باز هم واردات را ممنوع نمی‌کنیم. سیاهکلی مطرح کرد: ممنوعیت یعنی اینکه ما بازار را نمی‌دانیم و تنظیم بازار را نمی‌فهمیم که البته این مسئله، به وزارت صنعت و مدیریت حساب نشده آنها می‌شود. اگر این ممنوعیت، خارج از اراده حاکمیت باشد و به دلایل سیاسی برای تنبیه یا تحریم یک کشور اقدام شود، قابل قبول است اما در قاعده تخصص، چیزی به نام ممنوعیت واردات و صادرات نداریم. وی در ارتباط با برنامه‌های وزارت صمت جهت تقویت ماشین‌آلات معدنی، اذعان کرد: وزارت صمت به عنوان متولی این کار باید ابتدا نیازها را برطرف کند و سپس این نیازها را با تولید داخل بسنجد که تولید داخل چند درصد نیاز را تامین می‌کند. اگر این تولید، تمام نیازها را تامین کند، داستان متفاوت است اما اگر نیاز کشور را برطرف نمی‌کند، باید متناسب با نیاز اقدام به واردات شود. طی سالیان اخیر، ممنوعیت واردات این ماشین‌آلات باعث افزایش نرخ شدید ماشین‌آلات ساخت داخل شده است که به مراتب کیفیتی پایین‌تر از محصولات خارجی دارند. نماینده مردم قزوین در مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: یکی از موانعی که بر سر راه نوسازی ماشین‌آلات معدنی قرار دارد، وجود محدودیت‌های مالی در معادن کوچک‌مقیاس است. تامین مالی این معادن باید در برنامه‌های وزارت صمت باشد تا آنها بتوانند نسبت به نوسازی ماشین‌آلات خود اقدام کنند.

سیاهکلی خاطر نشان کرد: مجلس در بودجه سال ۱۴۰۱، دولت را موظف کرده است که اقدام به واردات پنج هزار ماشین‌آلات حوزه معدن کند و باید برنامه عملیاتی این واردات توسط دولت تدوین می‌شد اما تاکنون برنامه‌ای از سوی دولت ندیده‌ایم.

در دسرهای بزرگ معادن کوچک

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

معادن کوچک‌مقیاس زیرمجموعه‌ای از صنایع و کسب‌وکارهای کوچک به‌شمار می‌رود که ۲۱ مرداد، روز حمایت از آنها نامیده شده است.

گفته می‌شود صنایع کوچک و متوسط بیش از ۹۶درصد صنایع کل کشور و ۷۳ درصد از اشتغال کشور را تشکیل می‌دهد و بنابراین حمایت از آنها گام بلندی در راه ایجاد فرصت‌های شغلی، توسعه صادرات و رشد اقتصادی کشور است.

از سوی دیگر نقش و اهمیت بخش معدن هم در اقتصاد کشور، به‌ویژه در زمانه تحریم بر کسی پوشیده نیست.

با این مقدمه به موضوع معادن کوچک و متوسط‌مقیاس ورود می‌کنیم که وجه غالب فعالیت معدنی در کشور است.

موضوع بهره‌برداری از معادن کوچک‌مقیاس در سال‌های اخیر بسیار موردتوجه قرار گرفت و برای تسهیل فعالیت و حمایت از آنها سیاست‌هایی در پیش گرفته شد، اما این سیاست‌ها با اهداف تعریف‌شده خود فاصله زیادی دارد.

«روزگارمعدن» برای بررسی دقیق‌تر ویژگی، اهمیت، فرصت‌ها و چالش‌های معادن کوچک و متوسط‌مقیاس با انوشیروان دلیریان، صاحب‌نظر و فعال معدنی گپ و گفتی داشته است.

◉ به چه معادنی کوچک‌مقیاس گفته می‌شود؟

برای معادن کوچک و متوسط‌مقیاس تعریف مدون و دقیقی وجود ندارد، اما برای معادن بزرگ تعریف دقیقی داریم. شاید قانون‌گذار و شورای‌عالی معادن به‌طورقطع چنین دیدگاهی داشته است که وقتی تعریف معادن بزرگ انجام شود، هرچه خارج از آن تعریف قرار بگیرد، جزو معادن کوچک یا متوسط محسوب می‌شود.

در بند ج از تبصره ۳ ماده ۱۲ قانون معادن، وظیفه تعیین مقیاس معادن برعهده شورای عالی معادن گذاشته شده و بخواهیم دقیق‌تر به آن اشاره کنیم، در جلسه ۱۹مهر سال ۱۳۹۳، در ارتباط با اینکه معادن بزرگ‌مقیاس چه تعریفی دارند، تصمیم‌گیری شد و به‌طبع طبق این تعریف، هر آن چیزی که کوچک‌تر از اعداد و ارقام نهایی‌شده در آن جلسه است، جزو معادن کوچک و متوسط قرار می‌گیرد، البته تعاریف معادن بزرگ برای مواد معدنی مختلف یا فلزی و استراتژیک متفاوت است، به‌عنوان مثال در زمینه سنگ‌آهن هر معدنی که میزان ذخیره قطعی آن بیش از ۱۰ درصد ذخایر قطعی سنگ‌آهن کل کشور باشد، جزو معادن بزرگ محسوب می‌شود. درباره کرومیت، این عدد بیشتر از ۵۰۰ هزار تن است. در زمینه مس هم باید میزان ذخیره قطعی ۲۰ درصد ذخایر مس کل کشور باشد. در سرب و روی، این میزان ۱۰ درصد ذخایر کل کشور است. در طلا هر معدنی که بیشتر از ۱۰۰ تن فلز محتوی طلا داشته باشد، جزو معادن بزرگ است.

در تیتانیوم باید ۲۰ درصد کل ذخایر کشور باشد و به‌همین ترتیب برای دیگر مواد معدنی استراتژیک هم میزانی مشخص شده است، اما جز چند ماده معدنی مثل طلا و کرومیت، که در همه کشورها ذخیره چندان بالایی ندارند، سایر مواد معدنی را نسبت‌بندی می‌کنند و هر معدنی که ذخیره آن کمتر از میزان اعلام‌شده باشد، در زمره معادن کوچک و متوسط قرار می‌گیرد.

در کشورهایی مثل ایران، روسیه، هند، چین، استرالیا و مانند آن که ذخایر شناخته‌نشده‌ای هم وجود دارد، به‌ویژه در سنگ‌آهن یا برخی دیگر از فلزات استراتژیک، اعلام اعداد خیلی نمی‌تواند کارشناسی باشد و در بیشتر نقاط جهان نسبت‌بندی، تعریفی علمی و اصولی‌تر است. به‌عنوان جمع‌بندی می‌توان گفت تعریف استاتیک یا واحدی را درباره معادن کوچک یا متوسط نداریم، اما باتوجه به تعریفی که برای معدن بزرگ در قانون معادن وجود دارد و از سوی شورای‌عالی معادن تعریف شده، می‌توانیم معادن کوچک و متوسط کشور را با دقت در تعاریف فوق مشخص کنیم.

لازم به یادآوری است، تعداد معادن بزرگ کشور ما کمتر از انگشتان دو دست است.

شاید بتوان گفت در نهایت ۸ معدن بزرگ در ایران داریم که عبارتند از: سنگ‌آهن گل‌گهر سیرجان و سنگان خواف، مس سرچشمه و سونگون، سرب و روی انگوران و مهدی‌آباد و تیتانیوم کهنوج و قره‌آغاج. سایر معادن کشور در زمره معادن متوسط و کوچک قرار دارند که باتوجه به صحبت‌هایی که در محافل معدنی می‌شود، جز این ۸ معدن بزرگ، در حدود ۸ تا ۱۰ تا معدن متوسط می‌توانیم تعریف کنیم و سایر معادن‌مان جزو معادن کوچک‌مقیاس قرار می‌گیرند.

◉ معادن کوچک و متوسط‌مقیاس چه نقشی در اقتصاد کشور دارند؟

کمابیش بالغ بر ۸۵ تا ۹۰ درصد از ذخایر قطعی‌شده ما، متعلق به معادن بزرگ است و مابقی (حدود ۸ تا ۹ درصد) در معادن کوچک یا متوسط قرار دارند، اما جالب اینجا است که در زمینه تولید، این نسبت‌ها به‌شکل چشمگیری تغییر پیدا می‌کند، یعنی تولید مواد معدنی در معادن کوچک یا متوسط ما چیزی حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد از میزان تولید کل کشور است، اما معادن بزرگ، بین ۷۰ تا ۷۵ درصد تولید دارند.

این نکته نشان‌دهنده آن است که راندمان و بهره‌وری در معادن کوچک و متوسط که به‌طورمعمول در اختیار بخش خصوصی قرار دارد، بیشتر از معادن بزرگ و دولتی است.

درباره اینکه چه نقشی در اقتصاد دارند، باید ابتدا ببینیم که طی یک دهه اخیر معدن چه نقشی در اقتصاد بازی کرده است. روی هم رفته، در سراسر جهان سهم بخش معدن از تولید ناخالص داخلی، کمابیش عددی بین ۵ تا ۵.۵ درصد بوده است. اگر بخواهیم سهم دقیق کشورهای صاحب سبک را در تولید ناخالص ملی کشورشان بررسی کنیم، به‌عنوان مثال می‌توان به بخش معدن افریقای‌جنوبی اشاره کرد که در سال ۲۰۱۸، سهمی حدود ۸ درصد داشته است. این عدد برای شیلی ۱۰ درصد، استرالیا ۶ درصد و روسیه ۸.۵ تا ۹ درصد برآورد شده است، اما در همین زمان، شرایط در کشور ما چگونه بود؟ بخش معدن کشور ما در طول یک دهه اخیر، هیچ‌گاه نتوانسته است بیشتر از یک درصد سهم جی‌دی‌پی را به خود اختصاص دهد. این نشان‌دهنده آن است که ما خیلی نتوانسته‌ایم نقش پررنگی در اقتصاد کشور ایفا کنیم. اما ظرفیت‌های موجود چقدر است؟

در یک دهه اخیر باتوجه به مساله تحریم‌ها، بخش معدن در کانون توجه قرار گرفته است. کشور ما، براساس مطالعات سازمان زمین‌شناسی امریکا، جزو ۱۰ کشور معدن‌خیز دنیا به‌شمار می‌رود، اگر بتوانیم از این زیرساخت‌ها استفاده کنیم، یعنی زیرساخت‌ها را توسعه دهیم و زمینه را فراهم کنیم و بتوانیم از تولید ماده خام به‌سمت تولید مواد با ارزش‌افزوده بیشتر در پایین‌دست معدن حرکت کنیم، می‌توان انتظار داشت که معدن سهمی ۲۰ درصدی در جی‌دی‌پی ایفا کند.

همان‌طور که رهبر معظم انقلاب اشاره کردند، معدن می‌تواند جایگزین نفت در اقتصاد کشور شود، البته به شرط آنکه بستر و زیرساخت‌های لازم فراهم باشد و این تاثیرگذاری به‌قدری قابل‌توجه خواهد بود که فقط بخش معادن کوچک و متوسط ما در آن شرایط می‌توانند نقش ۲۵ درصدی تولید خود را در زمینه تولید همه مواد معدنی حفظ کنند.

فعالیت و پویایی معادن کوچک و متوسط، تاثیر زیادی در اشتغالزایی دارد که می‌تواند از نظر اجتماعی، اقتصادی و سیاسی آثار مثبت زیادی برای کشور به‌همراه داشته باشد.

علاوه بر این، معدن از حوزه‌هایی است که باعث اشتغال پایدار و متوازن می‌شود و فرصتی مناسب برای اشتغال افراد بومی فراهم می‌آورد و باتوجه به شرایط جغرافیایی، معادن کشور ما موجب مهاجرت معکوس (از سمت شهرها به حومه) می‌شود.

از نظر کمیت باید گفت حدود ۹۰ تا ۹۵ درصد معادن فعال ما در بخش کوچک و متوسط قرار دارد و این عدد نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از بار اشتغالزایی را این معادن به‌دوش می‌کشند، بنابراین معادن کوچک و متوسط می‌توانند بسیاری از مسائل اشتغالزایی را برای دولت‌ها مرتفع کنند که پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بسیار مثبتی خواهد داشت.

◉ در حال حاضر این معادن با چه چالش‌هایی دست و پنجه نرم می‌کنند؟

در زمینه چالش‌های موجود پیش‌پای معادن کوچک و متوسط باید به ۲ دسته چالش عمده اشاره کرد؛ بخشی مربوط به ذات فرآیند معدنکاری است و بخش دیگر به قوانین و مقررات حاکم بر صنعت معدن ما برمی‌گردد که ناشی از دستورالعمل‌ها و ابلاغیه‌های سیاست‌گذاران است.

به‌نظر من، بزرگ‌ترین چالش و مشکلی که بخش معادن ما به‌طور کلی و معادن کوچک و متوسط‌مقیاس به‌طور خاص با آن درگیر هستند، موضوع تورم افسارگسیخته حاکم بر جامعه است که بخش معدن را هم تحت‌تاثیر قرار داده است.

به‌طبع این تورم لحظه‌ای، تاثیر خود را در نرخ تمام‌شده تولید نشان می‌دهد. لازم است به این نکته اشاره کنم که بخش عمده‌ای از معادن کوچک و متوسط ما روباز هستند و جالب است که بدانیم ۸۰ درصد هزینه تولید معادن روباز به تامین ماشین‌آلات معدنی برمی‌گردد. ما در این زمینه دچار مشکلات فراوانی هستیم. ناوگان ماشین‌آلات معدنی ما مستهلک است و عمری بیش از ۱۵ و حتی گاهی تا ۲۵ سال دارد. وقتی که از عمر مفید ماشین‌آلات بگذرد، هزینه سرویس و نگهداری زیادی را به مجموعه معدنی تحمیل می‌کند. تورم ناشی از شرایط اقتصادی هم این هزینه‌ها را دوچندان می‌کند و در نهایت نرخ تولید بالا خواهد رفت.

از سوی دیگر، نرخ مواد معدنی دست معدندار و حتی در دست کشورها هم نیست و به‌صورت جهانی مشخص می‌شود و نرخ تولیدات دیگر کشورها به‌عنوان پارامتری از نرخ جهانی تعریف خواهد شد، بنابراین فشار مضاعفی ایجاد می‌کند. چالش تامین ماشین‌آلات معدنی و تورمی که به‌طور متوسط بالای ۲۰ درصد است، فشاری بیش از پیش بر بخش معدن به‌ویژه معادن کوچک و متوسط‌مقیاس ما وارد می‌کند.

به‌طورخلاصه چالش اول، موضوع تورم افسارگسیخته در جامعه، مستهلک بودن ماشین‌آلات معدنی، نقصان در فرآیند بروزرسانی ماشین‌آلات معدنی است.

مشکل دیگر این است که بخش عمده درآمد حاصل از صنایع معدنی در پایین‌دست تقسیم می‌شود و معدن به‌عنوان نخستین حلقه زنجیره، سهم کوچکی در سود حاصل از ارزش‌افزوده صنایع پایین‌دستی دارد، بنابراین عدم‌تاثیرگذاری بر نرخ فروش مواد معدنی، تورم، فقدان توازن در سود حاصل از زنجیره تولید موجب می‌شود قدرت خرید و سرمایه در گردش، به‌ویژه در معادن کوچک و متوسط کاهش یابد که خود موجب کاهش تولید و سودآوری می‌شود.

مساله دیگری که در زمینه فنی می‌تواند معدن را دچار چالش کند، موضوع «صرفه به مقیاس» است. معادن کوچک و متوسط به‌واسطه ذخایر کمی که دارند، نمی‌توانند با افزایش تولید، هزینه‌ها را سرشکن کنند و این هم یکی از چالش‌هایی است که در زمان رکود تورمی، بسیاری از این معادن را به‌سمت کاهش ظرفیت تولید یا حتی به‌سوی تعطیلی سوق می‌دهد.

◉ چالش‌های قانونی در مسیر فعالیت این معادن چیست؟

یکی از مباحثی که همیشه در محافل معدنی در این زمینه مطرح بوده، وضع عوارض کارشناسی‌نشده یا کمتر کارشناسی‌شده است که این چالش باید به‌طورقطع مورد بازنگری قرار گیرد و مرتفع شود.

موضوع دیگر، افزایش بی‌رویه و افسارگسیخته حقوق دولتی معادن کوچک و متوسط است، تا جایی که به‌خاطر می‌آورم، طی ۱۰ سال گذشته، حقوق دولتی چیزی حدود ۲۸ برابر افزایش پیدا کرده است. رقم حقوق دولتی پارامتری از نرخ تمام‌شده محصولات است و طی این ۱۰ سال، مواد معدنی هم افزایش نرخ داشته‌اند، اما باتوجه به چالش‌هایی که معادن کوچک و متوسط با آن دست به گریبان هستند، افزایش ۲۸برابری حقوق دولتی، خواسته یا ناخواسته، فشار مضاعفی بر گرده معادن کوچک و متوسط است. موضوع مهم بعدی، مربوط به اکتشاف و توسعه اکتشافات است. باتوجه به چالش‌های اقتصادی موجود، بیشتر سرمایه‌گذاران بخش خصوصی که دارای معادن کوچک یا متوسط هستند، از سرمایه‌گذاری در این بخش اجتناب می‌کنند و بیشتر تمایل به استخراج و تولید دارند. به‌عبارت دیگر، در کشور ما به‌علت بی‌ثباتی اقتصادی، تورم روزافزون، تغییر قوانین و بخشنامه‌های خلق‌الساعه، در عمل سرمایه‌گذار بخش معادن کوچک و متوسط، کمتر به توسعه و اکتشاف می‌پردازد که این هم یکی از چالش‌های بزرگ معادن کوچک و متوسط است و پس از مدتی بین ۵ تا ۱۰ سال، آثار و نتایج آن مشخص می‌شود، زیرا بیشتر ذخایر این معادن پایان می‌گیرد و مجبور به تعطیلی می‌شوند.

◉ تغییر قوانین و بخشنامه، چه اختلالی در فعالیت معادن کوچک و متوسط‌مقیاس ایجاد می‌کند؟

بی‌ثباتی در قوانین و مقررات، معدنداران بخش کوچک و متوسط را دچار سردرگمی می‌کند. در بعضی موارد، حتی بخشنامه‌هایی داشته‌ایم که یکدیگر را نقض می‌کرده‌اند و این رویه به موضوع سرمایه‌گذاری در معدن و معدنکاری آسیب فراوانی می‌رساند، زیرا بخش خصوصی بیشتر به‌سوی معادن کوچک و متوسط جذب می‌شود و وقتی اعتماد خود را از دست بدهد یا احساس امنیت نکند، به‌طورقطع سرمایه خود را از معدن به سایر بازارها منتقل خواهد کرد. موضوع دیگری که به‌عنوان چالش می‌توان از آن یاد کرد، بحث نظام مالیاتی ما است که در مقابل معادن بسیار قاطعانه عمل می‌کند و توجهی به ریسک فعالیت‌های معدنی و ذات بلندمدت معدنکاری ندارد. با تعرفه‌هایی که بر بخش معدن تحمیل می‌شود، در عمل فعالان این بخش دچار مشکل شده‌اند. باید به این نکته توجه داشت که بخش عمده‌ای از فعالیت معدنداران در نقاط محروم و کمتربرخوردار قرار دارد که فاقد فرآیندهای زیرساختی و ابتدایی هستند، پس یکی دیگر از مشکلات فعالان معدن در معادن کوچک و متوسط‌مقیاس، چالش نظام مالیاتی و نحوه برخورد آنها با فعالان معدن است.

راهکار توسعه معادن کوچک

محسن یحیایی
استاد دانشگاه کوئینزلند استرالیا

معادن کوچک‌مقیاس یا معادن دستی، پدیده‌ای رایج در بیش از ۸۰ کشور دنیا است. بنا بر آمار موجود، بالغ بر ۱۰۰ میلیون معدن کوچک‌مقیاس در دنیا وجود دارد و تولیدات این معادن ۸۰ درصد یاقوت، ۲۰ درصد طلا و بیش از ۲۰درصد الماس به‌دست آمده در سال ۲۰۱۳ را پوشش داده است (گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۳).

معادن کوچک‌مقیاس تعاریف بسیار گسترده‌ای دارند و قانون‌گذاران کشورهای گوناگون، معیارهای متفاوتی برای تعیین و تشخیص این معادن در نظر گرفته‌اند. این معیارها شامل میزان تولید سالانه، گردش مالی، تعداد افراد شاغل و موارد دیگری از این دست است. براساس تعریفی کلی، معدن کوچک‌مقیاس عبارت است از بنگاهی اقتصادی که به‌طورمعمول غیررسمی است و کارگرانی دارد که با ابزارهای ساده، ابتدایی و بیشتر دستی، هر نوع ماده معدنی (از سنگ‌های قیمتی گرفته تا طلا، فلزات ضروری شامل کبالت، نیکل، قلع، تنگستن، تانتالیم و ...) را از زمین استخراج و به بازار مصرف عرضه می‌کنند. در این تعریف چند شاخصه اساسی را می‌توان مشخص کرد که عبارتند از: غیررسمی بودن، محدودیت در استفاده از ابزار مکانیکی، وابستگی شدید به نیروی کار، نیاز به سرمایه‌گذاری کم، کارآیی پایین، نیاز به رخ‌نمون کانسار و دسترسی محدود به زمین و بازار. براساس شاخصه‌های فوق، ممکن است معادن کوچک‌مقیاس کم‌اهمیت‌تر از معادن بزرگ‌مقیاس جلوه کنند، اما این معادن به‌دلیل بزرگی ابعاد اقتصادی در مقیاس جهانی و نقش پررنگی که در اقتصاد جوامع اطراف خود ایفا می‌کنند، تاثیر قابل توجهی در اقتصاد کشورها دارند. علاوه بر این، مشکلات زیست‌محیطی و چالش‌های ایمنی این معادن، بسیار پراهمیت است و توجه بیشتر و سیاست‌گذاری مناسب‌تر برای مدیریت آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. ۲ رویکرد متضاد در زمینه سیاست‌گذاری و مدیریت این بخش اقتصادی مهم وجود دارد که به‌اعتقاد نگارنده، با هم همسنگ هستند؛ یک رویکرد معتقد به تجمیع معادن کوچک‌مقیاس است تا بنگاه‌های اقتصادی رسمی متوسط یا بزرگ‌مقیاس بتوانند با برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری، آنها را به‌شکلی متمرکز اداره کنند. رویکرد دیگر، معتقد به فراهم کردن حمایت‌های فنی و قانونی مناسب برای این نوع از معادن است، به‌نحوی که بتوانند به‌شکل بنگاه‌های کوچک رسمی یا غیررسمی مستقل فعالیت کنند، اما بهره‌وری و کارآیی آنها در زمینه تاثیرات زیست‌محیطی، ایمنی و سلامت کار بهبود یابد. هریک از این رویکردها، مزایا و معایبی دارد، اما با نگاهی بی‌طرفانه می‌توان گفت که دولت‌ها و سازمان‌های تصمیم‌گیر باید تمرکز را بر توسعه و تصویب قوانینی بگذارند که حمایت‌ها و مشوق‌های اقتصادی کافی را برای معادن کوچک‌مقیاس فراهم کند و آموزش‌های کافی را در اختیارشان قرار دهند تا راهکارهایی مناسب و خلاقانه برای حل مشکلات خود در پیش گیرند. علاوه بر این باید ترغیب شوند تا یافته‌های خود را با دیگران به‌اشتراک گذارند تا با هم‌افزایی، بهره بیشتری حاصل شود. شفاف‌سازی این بخش و تبدیل آن از اقتصاد غیررسمی به رسمی هم نیازمند آن است که دولت‌ها سازوکارهایی تعریف کنند که مشوق خوداظهاری مالیاتی باشد. علاوه بر این دولت و سازمان‌های مربوطه باید ارائه سرویس‌های فنی، مدیریتی، مشاوره‌ای و خدمات ضروری دیگر مانند پایش و مدیریت تاثیرات زیست‌محیطی و بازرسی دوره‌ای ایمنی و سلامت کار را ایجاد کنند و در ازای حرکت معادن کوچک مقیاس به سمت شفافیت و اقتصاد رسمی این خدمات را به آنها ارائه کنند. نکته اساسی در این زمینه، توجه به مسئله توازن قوای طرفین مذاکره است. هر نوع دخالت، قانونگذاری و تلاش برای شفاف‌سازی و تغییر ساختار اقتصادی معادن کوچک مقیاس باید هم‌راستا با نیازهای اجتماعی ذینفعان باشد و بر اساس مذاکراتی پایاپای با ذینفعان تصویب شود. بهتر است تجمیع یا عدم تجمیع معادن کوچک مقیاس را هم به خواست و انتخاب ذینفعان هر منطقه واگذار کرد تا این فرآیند به شکل طبیعی پیش برود و نیازی به دخالت دولت و قانونگذار نباشد. نکته آخر اینکه، با توجه به زمینه تخصصی نگارنده، که حوزه فناوری و خودکارسازی فرآیندها است، ضرورت توجه جدی به عرصه تولید فناوری و خودکارسازی فرآیندهای فرآوری، که به طور خاص برای به معادن کوچک مقیاس طراحی و ساخته شده، کاملا محسوس است. وجود فن‌آوری‌های پیشرفته با کارکرد و نرخ مناسب همراه با فرآیندهای خودکار با طراحی ساده و هزینه تمام شده مناسب، می‌تواند اقتصاد معادن کوچک مقیاس را تحت تاثیر قرار دهد و چالش‌های مرتبط با کارآیی پایین، اثرات زیست محیطی و ایمنی و سلامت کار ضعیف را برطرف کند. علاوه بر این، با فراهم شدن امکان توسعه فعالیت با استفاده از فناوری، در حالی که هزینه‌های سرمایه‌گذاری و عملیاتی همچنان پایین نگه داشته شده، امکان توسعه این اقتصاد فراهم خواهد شد. یکپارچه‌سازی رویکردها و قوانین مرتبط با معادن کوچک‌مقیاس در سطح منطقه‌ای و جهانی، یکی دیگر از ضرورت‌های یکسان‌سازی مدیریت این بخش از اقتصاد است که فرصت به اشتراک‌گذاری تجربیات بین کشورها و یادگرفتن از یکدیگر را فراهم می‌کند.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ دوشنبه
● ۲۴ مرداد ۱۴۰۱
● ۱۷ محرم ۱۴۴۴
● ۱۵ اوت ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۹۸

اخبار

تداوم تامین اکسیژن بیمارستان‌های اهواز از سوی فولاد خوزستان

قائم مقام مدیرعامل در امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی گفت: از ماه اول همه گیری کوید۱۹ تا امروز، بسته به نیاز و درخواست دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی جندی شاپور اهواز، شرکت فولاد خوزستان به منظور یاری رساندن به بیماران کرونایی، اقدام به تامین اکسیژن بیمارستان رازی اهواز و سایر مراکز بهداشتی به صورت رایگان کرده است.

علیرضا مخبر دزفولی اظهار کرد: به دنبال اوج گرفتن دوباره‌ی شیوع کرونا، تامین اکسیژن از سوی فولاد خوزستان با شتاب بیشتری انجام می‌شود.

وی گفت: تامین اکسیژن به صورت روزانه و در پیک‌های قبلی به میزان سه تن و اکنون بنا به نیاز اعلام شده به مقدار یک و نیم تن در روز است.

گفتنی است، از زمان شیوع ویروس کرونا، شرکت فولاد خوزستان علاوه بر تامین اکسیژن بیمارستان‌های اهواز، تهیه تجهیزات مانند: تخت، پایه سرم، سرنگ تزریق، ماسک و البسه بیمارستانی را تهیه و در اختیار دانشگاه علوم پزشکی استان خوزستان قرار داد و به همین دلیل، تنها سازمانی است که در ستاد استانی مقابله با کرونا توسط استاندار ویژه مورد تقدیر قرار گرفته و لوح قدردانی دریافت کرده است.

محصولات استاندارد ذوب آهن، ثمره عشق و اخلاص

مدیرعامل ذوب آهن با حضور در شرکت تارابگین با مدیرعامل و اعضای هیات مدیره این شرکت دیدار و گفت‌وگو کرد و از نزدیک در جریان وضعیت پروژه‌های این شرکت قرار گرفت.

به گزارش روابط عمومی ذوب آهن، ایرج رخصتی گفت: شرکت تارابگین ذوب آهن اصفهان با دارا بودن استانداردها و گواهینامه‌های مختلف، ظرفیت تولید محصولات متنوع برای استفاده در صنایع مختلف به ویژه صنعت ساختمان را دارد.

وی افزود: استراتژی‌های شرکت تارابگین با تولید عایق در کشور شکل گرفته است و به عنوان یک مجموعه با تکنولوژی روز، انتظار می‌رود مبحث ۱۹ مقررات ساختمان را در کشور در دست بگیرد زیرا محصولات این شرکت کیفی‌ترین عایق صوت و انرژی به شمار می‌روند.

مدیرعامل ذوب آهن اصفهان تصریح کرد: هدر رفت انرژی در صنعت ساختمان به این دلیل است که با توجه به مباحث ۲۲ مقررات ملی ساختمان، از عایق‌های تولیدی شرکت هایی مانند تارابگین در دیوارها استفاده نمی‌شود، در این زمینه این شرکت با مرکز تحقیقات مسکن وزارت راه و شهرسازی، تعامل اثربخش در گذشته داشته است و لازم است اطلاع رسانی مستمر را در خصوص توانمندی‌های شرکت و محصولات استاندارد آن انجام دهد.

وی گفت: احداث ساختمان‌ها و بلندمرتبه‌های استاندارد و منطقی در سطح کشور مستلزم استفاده از سبد کامل محصولات ذوب آهن اصفهان است که با عشق و اخلاص تلاشگران این کارخانه عظیم با بهترین شیوه تولید فولاد در دنیا که همان کوره بلند است، محقق می‌شود.

در ادامه جلال ابوترابی مدیرعامل شرکت تارابگین ذوب آهن نیز گفت: با حمایت‌های مدیرعامل محترم شرکت ذوب آهن اصفهان، اعضای هیات مدیره این شرکت و کارکنان تارابگین، زیر ساخت‌های لازم برای ارتقاء تولید کمی و کیفی در شرکت ایجاد شده است و این موضوع سبب شده، رشد سود ۱۵۰۰ درصدی نسبت به سال‌های قبل را محقق کند.

وی افزود: در این راستا با توجه به تلاش‌های انجام شده برای خود اتکایی در پروژه‌های حمل سرباره – گود و غیره گام‌های موثری برداشته شده است و شرکت تارابگین توانسته با افزایش مکانیزم و در دست گرفتن اجرای پروژه‌های شرکت، روند رو به رشدی را در پیش بگیرد.

شایان ذکر است اعضای هیات مدیره شرکت تارابگین نیز در این جلسه به بیان دیدگاههای خود در خصوص پروژه‌های مختلف شرکت پرداختند.

ضرورت حمایت دولت در زمینه صادرات گندله

مدیرعامل شرکت گهرزمین با اشاره به وضعیت صادرات گندله تولیدی گفت: تولیدکنندگان داخلی با حمایت دولت اقدام به سیاستگذاری و تدوین استراتژی برای صادارت کنند. به گزارش ایراسین، محمد فلاح در مراسم آغاز عملیات اجرایی طرح‌های توسعه فولادی شرکت سنگ آهن گهر زمین با اشاره به وضعیت صادرات گندله تولیدی گفت: اگر سال گذشته می‌خواستیم گندله صادر کنیم به ازای هر تن ۲۵۰ دلار آورده داشتیم ولی ما همانند دیگر تولیدکنندگان داخلی صادر نکردیم. وی افزود: با توجه به سیاست‌های اقتصادی در پاره‌ای از کشورها مانند چین مبنی بر استفاده از آهن قراضه در صنعت ساختمان‌سازی نرخ گندله به طرز عجیبی کاهش پیدا کرد به طوری که در مقاطعی نرخ گندله به ازای هر تن ۲۵۰ دلار بود که ما همچون سایر تولیدکنندگان ایرانی اقدام به صادارت نکردیم، پس از آغاز جنگ روسیه و اوکراین و کاهش نسبی نرخ به ۱۵۰ تا ۱۶۰ دلار، باز هم به دلیل عدم برنامه و عدم اطلاع از سیاست‌های اقتصادی کشور مبدا با این نرخ نیز تولیدکنندگان اقدام به صادرات نکردند. درحال‌حاضر نرخ این محصول به ۱۱۰ دلار در هر تن کاهش پیدا کرده است. این میزان کاهش در نرخ محصول ضررهای هنگفتی را متوجه تولیدکنندگان و صادرکنندگان ایرانی کرد. مدیرعامل شرکت گهرزمین تصریح کرد: خواهش ما از وزیر اقتصاد این است که در هیات دولت مطرح کنید که در کشورهایی که ما در آنها مراودات اقتصادی زیادی داریم سفیران ایران در آن کشورها دارای تخصص در حوزه اقتصاد بوده و تمرکز و دغدغه اصلی آنها نیز همین مسائل باشد به طوری که شرکت‌های ایرانی بتوانند قبل از دست رفتن فرصت‌ها اقدام به سیاستگذاری و تدوین استراتژی برای صادارت و واردات کنید. فلاح در ادامه بیان کرد: یکی دیگر از دغدغه‌های ما، تعدد مراکز تصمیم گیری و افزایش بیش از حد نیروهای دولتی است و این مشکل مربوط به این دولت و آن دولت نیست بطوری که برای یک کار کوچک که همه مسئولان دولتی، مسئولان قضایی و ستاد رفع موانع اقتصادی با آن موافقت کرده اند، متاسفانه در سایر مراکز تصمیم گیری با این کار مخالفت شده است. مدیرعامل شرکت گهرزمین در ادامه سخنان خود با اشاره به این مطلب که بیکاری یکی از معضلات اساسی جامعه امروز ماست به طوری که بسیاری از مشکلات امروز ما ریشه در این معضل دارد، افزود: شرکت گهرزمین با هدف ایجاد اشتغال در راستای برنامه‌های توسعه بالادستی اقدام به ایجاد اشتغال چندین هزار نفری کرده است. وی افزود: یکی از مشکلات این شرکت در سایت سیرجان مباحث مربوط به محیط زیست و مخالفت این سازمان برای واگذاری زمین است به طوری که درحال‌حاضر این شرکت برای تخلیه و انباشت باطله‌ای خود زمین لازم را در اختیار ندارد. فلاح در ادامه بیان کرد: شرکت گهرزمین در زمینه بومی سازی صنعت و مهندسی معکوس در سال‌های اخیر توان و انرژی زیادی صرف کرده است به طوری که درحال‌حاضر بسیاری از دستگاه‌ها و خطوط تولید مورد نیاز، بومی سازی شده است.

تعهد مدیریت فولاد هرمزگان برای بهبود ایمنی

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

مدیر ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست شرکت فولاد هرمزگان گفت: در فولاد هرمزگان به همه ابعاد ایمنی در محیط کار توجه می‌شود و با توجه به نقش هدایتگر و متعهدانه مدیرعامل نسبت به مقوله ایمنی، توانستیم نشان درجه یک ایمنی در بین صنایع جنوب شرق کشور را دریافت کنیم.

به گزارش چیلان، علی اکبر محمود صالحی، در خصوص کسب نشان ایمنی جنوب شرق کشور توسط این شرکت بیان کرد: ایده اعطای نشان ایمنی از چهار سال قبل در استان کرمان مطرح شده و در این زمینه کمیته‌ای متشکل از اداره بازرسی کار، دانشگاه، کانون متخصصین ایمنی و مرکز تحقیقات و تعلیمات کار استان کرمان مبتکر این طرح بودند که طی توافق صورت گرفته با مقامات اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان‌های هرمزگان و سیستان و بلوچستان قرار شد طرح در سطح این سه استان اجرا شود.

طی نظامنامه تدوین شده و بر اساس معیارهای قابل اندازه‌گیری و مهم در حوزه ایمنی، صنایع در سطح سه استان مورد ارزیابی قرار گرفته و همچنین عملکرد مدیران hse صنایع نیز با معیارهای از پیش تعیین شده ارزیابی شدند. واحدهایی که امتیاز بالای ۹۳ از ۱۰۰ را کسب کردند، نشان ایمنی درجه ۱ دریافت می‌کنند که در این رابطه شرکت فولاد هرمزگان تنها واحد صنعتی بود که در سطح استان هرمزگان این امتیاز را کسب کرده است. همچنین مدیر hse شرکت فولاد هرمزگان نیز طی ارزیابی انجام شده نشان ایمنی درجه ۲ دریافت کرد.

مدیر HSE شرکت فولاد هرمزگان با اشاره به معیارهای مورد ارزیابی در این طرح خاطرنشان کرد: به‌روزترین مسائل ایمنی و بهداشت حرفه‌ای مورد بررسی قرار گرفته که مهم‌ترین آنها حرکت به سمت حادثه صفر (Zero Accident) است. خوشبختانه آمار حوادث شرکت فولاد هرمزگان با توجه به اهداف و برنامه‌های هدفمند تدوین و اجرا شده از سال ۱۳۹۰ تا کنون کاهشی بوده و حرکت به سمت حادثه صفر را به خوبی اجرا کرده است.

محمود صالحی تاکید کرد: تهیه و تدوین گردشکارها و دستورالعمل‌های ایمنی و جاری‌سازی آنها در شرکت فولاد هرمزگان با بهره‌گیری از انتقال دانش فنی و همچنین استفاده از تجارب و دانش موجود در بخش HSE شرکت فولاد مبارکه یکی از مزیت‌های بوده که در این ارزیابی مورد توجه داوران قرار گرفت.

مدیر HSE فولاد هرمزگان با اشاره به مزیت‌های این شرکت در حوزه ایمنی، مطرح کرد: از جمله مزیت قابل اشاره دیگر که در هیچ یک از صنایع استان وجود ندارد، می‌توان به پیاده‌سازی نظام پیشنهادات کارت سبز اشاره کرد.

این نظام مشارکتی به منظور درگیر کردن کل کارکنان در بحث ایمنی بوده و نقش ارزنده‌ای در فرهنگ‌سازی ایمنی در سازمان، رفع نقاط نا ایمن و کاهش حوادث داشته است؛ به طوری که هر فرد با استفاده از دفترچه سبز می‌تواند هر گونه خطر ناشی از شرایط ناایمن، رفتار ناایمن و شبه حوادث در هر نقطه‌ای از شرکت را در صورت مشاهده یاداشت کند و پس از گزارش به مافوق و طبق سازوکار سازمانی، مسئولان مربوطه متناسب با نوع خطر موضوع را باید پیگیری و رفع کنند. پس از تایید رفع خطر ثبت و گزارش شده توسط مسئول مربوطه در نهایت برگه به واحد ایمنی ارجاع داده شده و درصورت تایید اثربخشی آن توسط کارشناس ایمنی برای فرد پیشنهاددهنده پاداش منظور می‌شود.

از آنجایی که ارائه پیشنهاد در این زمینه سقف ندارد، افراد می‌توانند هر تعداد پیشنهاد را ثبت و گزارش کنند. در پایان هر ماه هم به افرادی که بیشترین پیشنهاد را داده باشند، علاوه بر پاداش، عکس آنها در ماهنامه فولاد چاپ و از آن‌ها به عنوان نفرات برتر ایمنی تقدیر خواهد شد.

وی اضافه کرد: یکی دیگر از ویژگی‌هایی که در فولاد هرمزگان مورد توجه ارزیابان قرار گرفت، سیستم ارزیابی عملکرد ایمنی واحدها و پیمانکاران است که تحت عنوان گردشکار ارزیابی عملکرد شرکت فولاد هرمزگان به طور ماهیانه اجرا می‌شود.

در این رابطه عملکرد ایمنی تمامی واحدها و مجموعه پیمانکاران طی هر ماه و بر اساس معیارهای قابل اندازه‌گیری مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت نگرفتن حد نصاب امتیاز از پیش تدوین شده ضریب منفی به پاداش ماهیانه افراد آن واحد خورده و افراد به طور مستقیم نتیجه عملکرد ضعیف خود راه حس می‌کنند.

از آنجایی که میانگین نمره واحدهای تولیدی برای واحدهای ستادی نیز محاسبه و منظور می‌شود. در صورت ضعیف عمل کردن واحدهای عملیاتی ضریب منفی متوجه واحدهای ستادی هم می‌شود و به نوعی می‌توان گفت کل سازمان هر ماه اهمیت نتیجه عملکرد ایمنی سازمان را حس کرده و تلاش جمعی جهت بهبود عملکرد ایمنی صورت می‌گیرد. از طرفی واحدهایی که عملکرد بالاتر از هدف را کسب کنند نیز تشویق می‌شوند و پاداش بیشتر و متناسب با امتیاز کسب شده خواهد بود.

محمود صالحی ادامه داد: از جمله مزیت دیگری که منجر به اعطای نشان ایمنی درجه ۱ در سطح استان به شرکت فولاد هرمزگان شد، پیاده‌سازی ایزو ۴۵۰۰۱ در حوزه ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در شرکت بوده که طی دو دوره ممیزی شرکت SGS این گواهینامه استاندار تایید شده است که خود نشان از پیاده‌سازی و اجرای تمامی استانداردهای ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در سطح سازمان را دارد.

در پایان مهم‌ترین ویژگی که بیشترین امتیاز را در این ارزیابی به خود اختصاص داد و منجر کسب نشان درجه ۱ ایمنی در شرکت فولاد هرمزگان شد، تعهد مدیریت شرکت فولاد هرمزگان به نهادینه کردن فرهنگ ایمنی در سطح شرکت از ابتدای راه‌اندازی تا کنون بوده است. این تعهد مدیریت را می‌توان در قالب تدوین و اجرای اهداف استراتژیک شرکت در حوزه ایمنی و سلامت بررسی کرد. به طوری که کل سازمان تعهد خود را به رعایت کلیه مقررات ایمنی و بهداشت سازمان از طریق تدوین برنامه‌ها و اقدامات موثر در این زمینه ارائه می‌کند و اجرای این برنامه از طریق شاخص‌های در نظر گرفته شده به صورت دوره‌ای ارزیابی می‌شود.

همه واحدها خود را ملزم به تحقق این اهداف کرده‌اند. این اهداف ازجمله موارد مورد نظر مدیرعامل شرکت به عنوان بالاترین مقام سازمانی است که همواره خود را متعهد به رعایت این موضوع می‌داند. این تعهد بدان معنی است که در تمام سطوح مدیریتی سازمان التزام عملی به تحقق اهداف ایمنی و بهداشت وجود دارد.

مدیر HSE فولاد هرمزگان در پایان گفت: از حمایت‌های مدیرعامل، معاونان، مدیران، سرپرستان و سایر کارکنان شرکت فولاد هرمزگان اعم از بخش امانی و پیمانکاران که عملکرد آنها منجر به کسب این نشان ایمنی در سطح استان شد، تقدیر و همچنین از همکاران پرتلاش و نقش‌آفرین واحد ایمنی، مهندس شکری زاده رئیس ایمنی و آتش‌نشانی، کارشناسان و بازرسین ایمنی و دیگر همکاران تشکر می‌کنم. قطعا نگاه سازمان‌های بازرسی‌کننده بیرونی به شرکت فولاد هرمزگان تغییر کرده و سطح انتظار آنها بالاتر از قبل است، این موضوع مسئولیت واحد HSE شرکت را در حفظ و ارتقاع شرایط موجود چندبرابر خواهد کرد.

آمادگی بانک رفاه برای مشارکت در طرح‌های توسعه‌ای فولاد مبارکه

مدیرعامل بانک رفاه کارگران همراه جمعی از مدیران شعب استانی این بانک، ضمن بازدید از خطوط تولید فولاد مبارکه و دیدار با مدیرعامل و جمعی از معاونان و مدیران این شرکت در حوزه‌های اقتصادی و مالی و فروش، راهکارهای همکاری فزاینده بین این دو مجموعه را مورد بررسی و تبادل نظر قرار دادند.

به گزارش روابط عمومی فولادمبارکه، اسماعیل للهگانی، ضمن ابراز خرسندی از حضور در فولاد مبارکه گفت: در سالی که بنا به فرمایش رهبر معظم انقلاب به سال تولید، دانش‌بنیان؛ اشتغال‌آفرین نامگذاری شده است، مجموعه بانک رفاه کارگران، حمایت از همه واحدهای تولیدی را رسالت خود می‌داند و این جای خوشبختی است که فولاد مبارکه در حوزه صنعت فولاد و توسعه اقتصادی کشور نقش پیشران و در توسعه صنایع بالادست و پایین‌دست خود نقش محوری دارد.

وی خاطرنشان کرد: بانک رفاه کارگران علاوه بر این که سهامدار فولاد مبارکه است، به عنوان بانکی که نقش قابل توجهی در توسعه اقتصادی کشور برعهده دارد، تمامی ظرفیت‌های خود را بسیج کرده تا در همه حوزه‌های تامین منابع داخلی و ارزی و بین‌المللی و همچنین در حوزه حمایت از مشتریان فولاد مبارکه، یاری‌رسان بزرگترین فولادساز کشور و خاورمیانه باشد.

مدیرعامل بانک رفاه کارگران افزود: این مجموعه آشنایی کاملی با روند تولید و طرح‌های توسعه در دست اجرای فولاد مبارکه دارد؛ فولاد مبارکه نیاز بیش از ۳ هزار کارخانه و کارگاه صنعتی کشور را تامین می‌کند که این امر نشانه پویایی و اثربخشی این مجموعه است، بنابراین باور ما هم بر این است که گروه فولاد مبارکه باید بیش از قبل تقویت و حمایت شود تا بتواند همچنان در اشتغال‌زایی و توسعه زیرساخت‌های صنعتی و اقتصادی کشور نقش‌آفرینی کند.

للهگانی نتیجه جلسه خود و همراهان را با مدیرعامل و معاونان و مدیران فولاد مبارکه مثبت ارزیابی کرد و با تاکید بر این که بانک رفاه کارگران آمادگی تامین ۱۰۰ درصدی بودجه مورد نیاز توسعه‌های فولاد مبارکه را دارد، اذعان داشت: همکاری اقتصادی با فولاد مبارکه، توسعه اقتصادی و صنعتی کشور را به‌همراه دارد و به یقین این همکاری دستاوردهای بیشتر و درخشان‌تری برای ذینفعان به‌همراه دارد.

ماموریت اصلی فولاد مبارکه

در این بازدید محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل فولاد مبارکه نیز حضور مدیرعامل بانک رفاه کارگران و هیات همراه وی در فولاد مبارکه را مثبت ارزیابی کرد و ضمن تشریح دستاوردهای خطوط تولید و طرح‌های توسعه در دست اجرای شرکت تصریح کرد: بدون شک سرمایه‌گذاری بانک‌های کشور و ازجمله بانک رفاه کارگران در فولاد مبارکه می‌تواند تعاملی باشد که برد دو طرف و تامین منافع حداکثری سهامداران و ذینفعان فولاد مبارکه و بانک را دربرداشته باشد.

طیب‌نیا با تاکید بر این که تولید بهترین راهکار برای بقا و اعتلای اقتصادی است، بیان کرد: حرکت رو به جلو با سرعت و کیفیت رقابتی ماموریت اصلی فولاد کشور است، از این رو بر این باوریم که پروژه‌های زیرساختی فولاد مبارکه که در توسعه اقتصادی کشور اثرگذار هستند، باید به موقع اجرا شوند چراکه کشور نیازمند تولید، توسعه و شکوفایی اقتصادی بیشتر است.

وی با بیان این که تمامی طرح‌های توسعه فولاد مبارکه از ابتدا و مشخصاً درحال‌حاضر با آینده‌نگری دقیق و کارآمد تعریف و اجرا شده است، خاطرنشان کرد: بانک‌ها می‌توانند همانند سنوات قبل، معین کارخانه‌هایی مانند فولاد مبارکه باشند؛ این در حالی است که توسعه‌های مد نظر فولاد مبارکه ظرفیت‌ها و توانمندی‌های کشور را افزایش خواهد داد و کمک خواهد کرد با تولید محصولات با تنوع و ارزش افزوده بالاتر به اشتغال‌زایی و رونق اقتصادی کمک شایان توجهی شود در عین حال از خروج ارز از کشور نیز پیشگیری به عمل آید.

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: نگاه توسعه‌ای در فولاد مبارکه در همه موارد از تولید تا ارتقای دانش فنی سرمایه‌های انسانی و تنوع حداکثری در تولید محصولات ساری و جاری است به همین دلیل پیشرفت پروژه‌های توسعه را به‌روز و دائم کنترل و رصد می‌کنیم تا به موقع اهداف مورد نظر حاصل شود.

طیب‌نیا با اشاره به این که برنامه‌های توسعه‌ای فولاد مبارکه کاملاً با برنامه، هدفمند و دقیق در حال اجراست، ادامه داد: منابع مالی مورد نیاز اجرای هریک از این پروژه‌ها مانند نورد گرم ۲ و توسعه نورد سرد و احداث نیروگاه که در نوع خود هرکدام یک اَبَرپروژه هستند و می‌توانند تحولی عظیم در صنعت خودروسازی و لوازم خانگی کشور ایجاد کنند، به خوبی دیده شده است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به سرمایه‌گذاری فولاد مبارکه در میادین گازی اشاره و خاطرنشان کرد: با توجه به این که از گاز در خطوط تولید فولاد مبارکه به عنوان یک ماده اولیه استفاده می‌شود، به بار نشستن این پروژه نیز نه‌تنها خطوط تولید را از قطعی‌های گاز رها می‌سازد بلکه برای سرمایه‌گذاران، ذینفعان و شرکای تجاری کسب و کار فولاد مبارکه و به طور کلی برای چرخه اقتصاد کشور و جامعه که همواره از سوی تولید به امید و شادابی بیشتری رسیده است، ارزش افزوده به شدت بالایی ایجاد خواهد کرد؛ این در حالی است که شرایط اقتصاد جهانی به گونه‌ای در حال حرکت است که فضای کاملا رقابتی را شاهد هستیم.

وی در بخش پایانی سخنان خود ضمن استقبال از اعلام همکاری مجموعه بانک رفاه برای سرمایه‌گذاری در فولاد مبارکه و حمایت از طرح‌های توسعه این شرکت ادامه داد: همچنان که پیش از این هم تصریح و تأکید کرده‌ایم، فولاد مبارکه آماده است تا از تمامی ظرفیت‌های موجود برای توسعه اقتصادی و صنعتی کشور استفاده کند.

آلمان برای تولید برق به زغال‌سنگ روی می‌آورد

آلمان برای جبران کاهش گاز روسیه مجبور شد تا دوباره نیروگاه‌های زغال‌سنگ خود را به شبکه تولید برق بازگردانند.

به گزارش ایرنا، آلمان بزرگترین اقتصاد اروپا برای مقابله با کاهش گاز روسیه یک نیروگاه زغال‌سنگ را که غیرفعال شده بود، به شبکه بازگرداند.

این نیروگاه که در ایالت نیدرزاکسن آلمان است مجوز اضطراری برای ادامه فعالیت تا آوریل سال آینده دریافت کرده است تا تولید انرژی را افزایش دهد.

بازگشت به دوران استفاده از زغال‌سنگ برای تولید برق توسط روبرت هابک وزیر اقتصاد آلمان به عنوان یک شر ضروری توصیف شده است، زیرا او اذعان داشت که این یک شکست قابل توجه در تلاش‌های کشور برای مقابله با بحران آب و هوا بود.

آلمان به شدت به گاز روسیه متکی است و تامین گاز از طریق نورد استریم ۱ به عنوان بزرگترین خط لوله انتقال گاز در دریای بالتیک درحال‌حاضر در حدود ۲۰ درصد سطح مورد انتظار است.

به دنبال قطع و کاهش گاز صادراتی روسیه به آلمان، سیاستمداران این کشور نسبت به شرایط بحرانی در زمستان امسال و آینده هشدار داده اند، زیرا آلمان تلاش می‌کند تا با کمبود انرژی مقابله کند.

روسیه در ماه گذشته فعالیت خط لوله نورد استریم ۱ را برای انجام تعمیرات سالیانه به مدت چند روز قطع کرد که همین مسئله اروپایی‌ها را در مورد از سرگیری فعالیت نورد استریم طبق روال گذشته نگران ساخت.

شرکت گازپروم روسیه روز ۲۰ تیر ماه جریان گاز خط لوله نورد استریم ۱ را به دلیل تعمیر و نگهداری سالیانه قطع کرده بود. پیشتر نیز در اواسط ماه ژوئن جریان گاز این خط لوله ۴۰ درصد کاهش یافته بود.

کشورهای اتحادیه اروپا به علت نگرانی از قطع گاز روسیه، برنامه‌هایی را برای ذخیره منابع گازی برای زمستان پیش رو که بسیار سخت گزارش شده، در دستور کار دارند اما برخی کارشناسان این طرح را برای کشورهای اروپایی وابسته به گاز روسیه نگران‌کننده می‌دانند.

فرار «گلنکور» از افت جهانی سود معدنکاران

گروه معدن

بزرگ‌ترین معدنکاران جهان در دو هفته گذشته گزارش سودهای کمتر، کاهش سود سهام و بدتر شدن چشم‌انداز را با نزدیک شدن به پایان سال اعلام کرده‌اند در حالی که شرکت معدنی گلنکور با داشتن دارایی‌های قوی این مشکل را دور زده است. به گزارش معدن نیوز، در حالی که کالاهایی مانند سنگ آهن و مس به دلیل وضعیت نامناسب اقتصاد جهانی عقب نشینی کرده‌اند، گلنکور از دو مزیت کلیدی نسبت به رقبای معدنی خود برخوردار است، ۱- تجارت قدرتمندی که در بازارهای بی‌ثبات دارد و ۲- مجموعه‌ای از معادن زغال سنگ که اکنون درآمدهای غیرقابل تصوری را به لطف بحران جهانی انرژی به‌دست آورده است. در همین راستا تحلیلگران بازار انتظار رشد صعودی و رکوردشکنی سود را برای این شرکت متصور بودند که چنین شد. این در حالی است که درآمد شش ماهه اول امسال این شرکت نسبت به سال گذشته آن دو برابر شده است. این یک تغییر شدید نسبت به سال‌های گذشته به‌دست آمده است. طی چند سال گذشته این شرکت از بزرگ‌ترین رقبای خود عمدتاً به این دلیل که سنگ آهن استخراج نمی‌کند، عقب افتاده بود. سنگ آهن کالایی است که به افزایش درآمد برای معدنچیان بزرگی مانند BHP و گروه Rio Tinto کمک کرد. اما کنترل‌های سختگیرانه ناشی از کووید در چین باعث کاهش تقاضا برای این ماده فولادسازی شده است زیرا نگرانی سرمایه‌گذاران در مورد رکود جهانی به طور گسترده‌تری بر قیمت‌های کالا تأثیر گذاشته است. ریوتینتو هفته گذشته کاهش شدید سود نیمه اول را گزارش کرد و سود سهام خود را به نصف کاهش داد، در حالی که شرکت Anglo American Plc کاهش درآمد و بازده سهامداران را اعلام کرد. سایر معدنچیان از Vale SA تا Lundin Mining Corp. نیز ناامید شدند. درحال‌حاضر، این شرکت‌ها هنوز در حال کسب درآمد خوبی هستند اما در سطح رکورد سال گذشته نیست. دلیل عمده این نا اطمینانی در بازارهای جهانی، افت شدید قیمت‌ها و ناامنی تقاضا در بازارهای مختلف است. کریستوفر لافمینا، تحلیلگر بازارهای معدنی در Jefferies Group LLC گفت: «قیمت‌ها به شدت نسبت به میانگین نیمه اول کاهش یافته است، بنابراین

این نتایج گزارش شده منعکس‌کننده واقعیت بازارهای امروزی نیست. ما در مرحله‌ای از چرخه هستیم که طی آن قیمت‌ها کاهش می‌یابد و هزینه‌ها همچنان در حال افزایش است. ترکیب خوبی نیست.» در مقابل، انتظار می‌رود گلنکور بهترین نتایج خود را ارائه دهد. این شرکت قبلاً گفته است که سود معاملاتی آن پس از نقدینگی در بازارهای پرنوسان، از بالاترین محدوده راهنمایی خود فراتر خواهد رفت. اما این زغال سنگ – کثیف‌ترین سوخت - است که به عنوان سودآور واقعی شناخته می‌شود. قیمت‌ها امسال به رکورد بالایی رسیده است زیرا بحران جهانی انرژی باعث افزایش تقاضا برای سوخت‌های فسیلی در سراسر جهان شده است. شرکت‌های آب و برق واردات از روسیه را به دلیل جنگ در اوکراین محدود می‌کنند، میزان عرضه موجود را کاهش می‌دهند، در حالی که افزایش نرخ گاز طبیعی نیز تقاضا برای زغال سنگ را افزایش می‌دهد. این امر گلنکور را در موقعیتی قرار می‌دهد که بتواند پول نقد را در مقیاسی به سهامداران بازگرداند که قبلاً معدنکاران بزرگ در حوزه سنگ آهن از پس آن بر می‌آمدند، به طوری که برخی از تحلیلگران پیش‌بینی می‌کنند که پرداخت‌ها در مجموع از ۱۰ میلیارد دلار در امسال فراتر رود. با این حال، برخی از این انتظارات - حداقل برای نیم سال - پس از اینکه گلنکور اعلام کرد که تصمیمات سودآور آن بر روی بازارهای نوسانات کالا، سرمایه در گردش بیشتری نسبت به حالت عادی ایجاد کرده، کاهش یافته است. تایلر برودا، تحلیلگر RBC Capital Markets گفت: «نتیجه اساسی بسیار قوی خواهد بود و زمانی که بازارها به نوسانات کمتری بازگردند، این سرمایه در گردش آزاد خواهد شد که تأثیری موقتی بر آن خواهد داشت». با این حال، درحال‌حاضر، این می‌تواند بازده نقدی مورد انتظار در نتایج نیم سال را کاهش دهد.

روی خط خبر

افت موجودی بازار فولاد چین

هفته گذشته میزان موجودی بازار فولاد چین با ۴ درصد افت هفتگی به ۱۱.۴۱ میلیون تن رسیده است. موجودی بازار ورق گرم و سرد هر یک یک درصد افت داشته به ترتیب ۲.۶۶ و ۱.۳۶ میلیون تن ثبت شد و میزان موجودی بازار ورق تخت ۱.۱۸ میلیون تن و در ثبات بود.

به گزارش فولاد ایران، موجودی بازار میلگرد و مفتول نیز افت شدید ۶ درصدی داشته به ترتیب ۴.۹ و ۱.۳ میلیون تن ثبت شد.

بهبود نرخ در بازار بیلت و میلگرد چین

آخرین نرخ بیلت در بازار داخلی چین ۶ دلار بهبود داشته که به دلیل بهبود بازار محصولات فولادی بود. متوسط نرخ بازار تانگشان ۵۵۹ دلار هر تن با ۱۳ درصد مالیات بر ارزش افزوده شده است.

به گزارش فولاد ایران، در بازار فیوچرز شانگهای نیز نرخ قرارداد اکتبر ۶۱۶ دلار هر تن شینده شده که ۶ دلار رشد روزانه داشت.

پیگیری مشکلات ۳۰۰ معدن غیر فعال آذربایجان غربی

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی از وجود ۳۰۰ معدن غیرفعال و دارای مشکل در استان خبر داد.

به گزارش مهر، صابر پرنیان با بیان اینکه برای توسعه اقتصادی استان به سراغ تک تک معادن غیرفعال خواهیم رفت، اظهار کرد: درحال‌حاضر در حوزه معدن نزدیک به ۳۰۰ معدن غیرفعال و دارای مشکل در استان وجود دارد که با تمام توان در این حوزه تحول بزرگی را ایجاد خواهیم کرد.

وی گفت: برای نخستین بار در کشور شورای معادن استان اختیارات خود را به شهرستان‌ها تفویض کرده و در هر شهرستان کمیته معادن پیگیر مشکلات فعالیت معادن است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی با بیان اینکه گام بلند و همه‌جانبه برای فعال‌سازی معادن در حال انجام است، تاکید کرد: معادنی که به افرادی سپرده شده و تاکنون راکد مانده و ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری در این معادن مسدود شده است، پیگیر فعال‌سازی و یا خلع ید این افراد خواهیم بود.

پرنیان یادآور شد: امسال باید با فعال‌سازی معادن، تولید و جلوگیری از خام فروشی، ارزش افزوده قابل توجهی را برای بخش معدن ایجاد کنیم.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی متذکر شد: مراحل اجرایی شرکت مس آذربایجان را به صورت جدی پیگیری می‌کنیم.

پرنیان افزود: در ۹ ماهه گذشته ۱۸۰ واحد صنعتی جدید با ارزش سرمایه‌گذاری دو هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان و اشتغال‌زایی مستقیم برای ۲۰۰ نفر راه‌اندازی شده است.

وی بیان کرد: ۲۱۰ واحد صنعتی نیز با افزایش تولید محصولات و ارتقای خطوط تولید، واحد خود را توسعه داده‌اند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی افزود: در ۹ ماهه گذشته ۶ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری جدید با اشتغال‌زایی برای پنج هزار و ۲۰۰ نفر در حوزه صنعت اتفاق افتاده است.

شرایط بحرانی فرونشست در اصفهان

گروه معدن

مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین شناسی و زیست محیطی سازمان زمین شناسی کشور گفت: فرونشست در دشت اصفهان به انتها یا به اصطلاح (مرگ آبخوان) نرسیده اما شرایط بسیار بحرانی است.

رضا شهبازی در گفت‌وگو با مهر در واکنش به صحبت‌های یک کارشناس سازمان نقشه‌برداری که در روزهای اخیر مدعی شد نرخ فرونشست در اصفهان کاهش قابل توجهی داشته و این کاهش می‌تواند با مرگ آبخوان و یا اجرای سیاست‌های کارگروه ملی سازگاری با کم آبی در ارتباط باشد، اظهارکرد: فرونشست در دشت‌های اصفهان بی‌تردید در شرایط بسیار بحرانی است اما به کار بردن واژه مرگ آبخوان موضوعی نیست که به راحتی بشود در مورد آن اظهار نظر کرد زیرا در رابطه با اصفهان نیز اینچنین نیست و باید تلاش کنیم که به این نقطه نرسد.

وی کاهش فرونشست و وقوع مرگ آبخوان در دشت اصفهان را صحبت‌های نادرست دانست و خاطر نشان کرد: واژه مرگ آبخوان سال‌ها پیش در سازمان زمین شناسی کشور به کار برده شد و زمانی می‌گوئیم مرگ آبخوان رخ داده که compaction یا بهم فشردگی در حد نهایت باشد و اگر مرجعی بخواهد این موضوع را اعلام کند سازمان زمین شناسی است که بگوید آیا آبخوانی به نقطه نهایی خود رسیده است یا خیر؟!

حدود ۵۰ درصد مخزن آبخوان اصفهان آب دارد

مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین شناسی و زیست محیطی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور ابرازکرد: واژه‌هایی مانند مرگ آبخوان یا ورشکستگی آبی، واژه‌های سنگینی است و باید با احتیاط از آنها استفاده شود؛ مخزن آبخوان اصفهان هنوز ۴۰- ۵۰ درصد آب دارد و برای این آبخوان اصطلاح مرده و از بین رفته به کار نمی‌برند.

شهبازی با بیان اینکه باید تلاش کنیم تا آبخوان اصفهان را به تعادل برسانیم، ادامه داد: با به کارگیری واژه مرگ آبخوان درباره اصفهان موافق نیستم آن هم در در این مقطع به خصوص؛ زمانی حدود ۱۵ -۲۰ سال پیش کارشناسان قدیمی ما از اصطلاح مرگ آبخوان استفاده کردند که مردم و مسئولان حساس شوند در حالی که دشت اصفهان خوشبختانه از یک زاویه به انتها نرسیده ولی شرایط بسیار بحرانی است.

وی اضافه کرد: برای مثال ممکن است در دشت مهیار به این نقطه رسیده باشیم ولی دشت مهیار یک دشت کوچک و محدود است و با دشت اصفهان- برخوار فرق دارد.

مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین شناسی و زیست محیطی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور تصریح کرد: این سازمان یکی از اعضای کارگروه ملی سازگاری با کم آبی است که موضوع فرونشست را پیگیری می‌کند، از سوی دیگر باید توجه داشت یکی از لایه‌های اطلاعاتی ما (نرخ فرونشست) است که سازمان نقشه برداری کشور، دانشگاه‌ها و ... نیز در این رابطه می‌تواند به ما کمک کند اما با بررسی یک بُعد که نمی‌توان در خصوص لایه‌های اطلاعاتی مختلف درباره فرونشست به جمع بندی رسید.

شهبازی با بیان نرخ فرونشست، کاملاً متغیر است، خاطرنشان کرد: معمولاً در رسانه‌ها از بیشینه نرخ فرونشست استفاده می‌شود؛ میانگین فرونشست در دشت‌های مختلف کشور بین پنج تا هفت سانتیمتر در سال است اما فرونشست بر اساس بیشینه نرخ آن بیان می‌شود و بیشینه نرخ فرونشست در استان اصفهان در محدوده شهر اصفهان سال گذشته تقریباً ۱۸ تا ۱۸.۵ سانتیمتر بوده است که این میانگین داده‌های سازمان ما با GPSهای نصب شده در سطح شهر به‌دست آمده و با داده‌های سایر ارگان‌ها مطابقت داشته است.

به گفته وی بیشینه‌های فرونشست زمین فصل به فصل و دوره به دوره متغیر است و ممکن است یک دوره کمتر شود اما مساحت بیشتری را در برگیرد یا نشست در یک نقطه کم و در نقطه دیگری بیشتر شود.

خطر فرونشست اصفهان در بیشینه نرخ فرونشست نیست

مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین شناسی و زیست محیطی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور تاکید کرد: از این رو نرخ فرونشست، اعدادی نیست که بخواهیم خیلی روی آنها متمرکز شد زیرا مسئله اصلی خطر فرونشست در اصفهان را اصلاً در بیشینه نرخ فرونشست نمی‌بینید.

شهبازی افزود: در میدان نقش جهان اصفهان فرونشست ممکن است دو تا سه سانتیمتر در سال باشد ولی ما در این نقطه شاهد ناهمگنی در بین نرخ فرونشست و جنس ذرات زمین هستیم و اینجاست که نشست نامتقارن اتفاق می‌افتد و نشست نامتقارن درز، شکاف و ترک روی سازه‌ها ایجاد می‌کند.

وی ادامه داد: در حاشیه سجزی، فرودگاه شهید بهشتی اصفهان و حاشیه منطقه شمالی شهر به سمت استادیوم ورزشی نقش جهان، خاک‌های مسئله دار را شاهد هستیم، اصلاً ممکن است فرونشست زیاد داشته باشیم اما رفتار خاک در ارتباط با آب‌های زیر سطحی که خشک شده باعث ایجاد شکاف و ترک ایجاد می‌شود.

پیامدهایکجا اتفاق افتاده است

مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین شناسی و زیست محیطی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور با بیان اینکه فرونشست تنها یکی از پیامدهای برهم خوردن تعادل آب در زیر زمین است، خاطرنشان کرد: درز، ترک و شکاف و رفتار نامطلوب خاک‌های مسئله دار همه این‌ها پیامدهای برهم خوردن منابع آب زیرزمینی است که در اصفهان تمامی این‌ها را در کنار هم شاهد هستیم.

شهبازی با اشاره به اینکه همه پیامدهای برهم خوردن منابع آب زیرزمینی در اصفهان یکجا اتفاق افتاده، گفت: برخی دستگاه‌ها باید دقت کنند که به اندازه وظیفه درباره فرونشست صحبت کنند فرونشست و آب یک پدیده آب زمین شناختی، ژئوتکنیکی و اکوسیستمی و یک موضوع پیچیده است.

وی تصریح کرد: در ارتباط با آب، اکوسیستم، رسوب شناسی و زمین شناسی لایه‌های اطلاعاتی متفاوتی باید درگیر شود و فرونشست‌ها یک راهکار در نهایت بیشتر ندارد تخلیه از آبخوان باید کم و کمتر و تغذیه تا حد امکان بیشتر و بیشتر شود و ما باید به این نقطه رسیده باشیم و تخلیه را کم کرده باشیم در حالی که کار خاصی تاکنون در این باره انجام نشده است.

وجود چاه غیر مجاز و کف شکنی مفهومی ندارد

مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین شناسی و زیست محیطی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور تاکید کرد: در اصفهان چیزی به اسم چاه غیر مجاز نباید داشته باشیم. چاه غیر مجاز و کف شکنی در اصفهان مفهومی ندارد و تا حد امکان منابع آب موجود را باید به زیر زمین هدایت کرد و آن را تقویت کرد.

شهبازی افزود: این را می‌شود از حقابه طبیعی زاینده‌رودی که در اصفهان بوده و تغذیه با تصفیه پساب فاضلاب و پخش سیلاب‌های احتمالی که ممکن است هر یک دهه اتفاق افتد، تأمین و استفاده کرد و در کنار آن صرفه جویی در مصرف آب را باید سرلوحه امور قرار داد و آن را آموزش داد.

وی خاطرنشان کرد: فرونشست زمین طی یک سال و دو سال ایجاد نشده، ۲۰ سال طول کشیده تا به این نقطه رسیدیم؛ از این رو لازم است این بسته راهکارها برای کنترل فرونشست انجام شود و پس از یکی- دو سال منطقه و وضعیت تعادل و سلامت آبخوان پایش شود.

مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین شناسی و زیست محیطی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور ابرازکرد: اگر آبخوان در سلامت بخوان باشد دیگر فرونشست نداریم اما اگر آبخوان مانند یک بیمار سرطانی باشد در همه جای این دشت درز و شکاف و ترک اتفاق می‌افتد سلامت آبخوان را باید به نقطه مطلوب یعنی تعادل برسانیم و بعد اظهارنظر کنیم که فرونشست و درز و شکاف‌ها بهتر شده است یا نه

شهبازی افزود: هنوز خیلی باید درباره فرونشست کار کرد تا به نقطه‌ای رسید که بتوان درباره تغییر شرایط اظهار نظر کرد چه سازمان زمین شناسی و چه سایر دستگاه‌ها؛ و این کار کارگروه‌های ملی است که بتوانند در این زمینه اظهار نظر کنند زیرا این‌ها مسائل پیچیده برهم کنش چندین موضوع فعالیت‌های دستگاه‌های مختلف است.

جلوی خام فروشی مواد معدنی خراسان جنوبی باید گرفته شود

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان جنوبی بر عدم خروج مواد معدنی خام باکیفیت از استان تأکید کرد.

به گزارش تسنیم، علیرضا عباس‌زاده در نشست شورای معادن استان اظهارکرد: براساس تشخیص شورای معادن استان مواد اولیه باکیفیت و منحصر به‌فرد خراسان جنوبی، نباید به صورت خام از استان خارج شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان جنوبی با اشاره به اینکه بسیاری از مواد اولیه صنعت در استان ما تأمین می‌شود تصریح کرد: سنگ آهن و بنتونیت جزو مهم‌ترین آنها است و خراسان جنوبی بهترین مواد بنتونیت کشور را به خود اختصاص داده است.

وی متذکر شد: به منظور جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی، آهن و بنتونیت به عنوان مواد اولیه بسیاری از صنایع کشور ابتدا در استان حداقل یک مرحله فرآوری شده، سپس در اختیار صنایع بالادستی قرار می‌گیرند.

عباس‌زاده ادامه داد: در زمینه مواد معدنی آهن و بنتونیت قرار شد در سه سال با شرایطی که مشخص می‌شود فروش این مواد منحصر به مرحله فرآوری در داخل استان شود.

به گفته وی برای سایر مواد معدنی نیز در استان برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری خواهد شد تا از خروج مواد اولیه خام جلوگیری شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان جنوبی گفت: اگر این مرحله را برای بقیه معادن فعال استان هم انجام دهیم، در نهایت در سه سال از خام‌فروشی مواد اولیه مورد نیاز صنایع موجود در کشور جلوگیری خواهد شد.

عباس‌زاده درباره جزو ۴ بند الف ماده ۴۳ قانون برنامه ششم توسعه در زمینه وضعیت پرونده‌های مالیاتی معادن نیز گفت: براساس این قانون حساب‌های بانکی و گردش مالی خرید و فروش معادن با رعایت ضوابط قانونی باید در استان‌های محل ذخایر معدنی انجام شود.

وی افزود: باید دفاتر مالی و قانونی مربوطه در استان‌های مذکور مستقر شوند و حوزه مالیاتی آنها در همان استان‌ها تعیین شود و شورای معادن نیز موظف است بر اجرای این بند قانونی نظارت کند.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان جنوبی با تأکید بر اینکه اجرای این قانون در استان از اهمیت زیادی برخوردار است اظهارکرد: انجام بخشی از گردش مالی این شرکت‌ها و پرداخت مالیات، سبب تقویت بنیه اقتصادی استان می‌شود.

به گفته وی اجرای این قانون وظیفه سازمان امور مالیاتی کشور است و قرار شد موضوع از طریق وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور مالیاتی پیگیری شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان جنوبی با اشاره به جز ۵ بند الف ماده ۴۳ قانون برنامه ششم توسعه نیز افزود: طبق این قانون در مواردی که به دلیل بهره‌برداری از معادن و فعالیت‌های معدنی خسارت‌هایی به اهالی ساکن در منطقه و بخش کشاورزی آنها برسد، علاوه بر عوارض آلایندگی، با تصویب شورای معادن استان تا یک درصد فروش آنها پس از واریز وجه به خزانه استان نزد خزانه‌داری کل کشور به جبران خسارت‌های مذکور و در صورت وارد شدن آسیب‌های عمومی به فعالیت‌های بهداشتی، درمانی و عمرانی مورد نیاز منطقه درگیر اختصاص می‌یابد.

عباس‌زاده تأکید کرد: فعالیت‌های معدنی ممکن است خسارت‌هایی به بخش کشاورزی، بهداشت، راه‌های روستایی، منابع طبیعی یا محیط‌زیست وارد کند که دستگاه‌های تخصصی باید میزان خسارت‌ها را احصا کنند تا یک درصد سهم فروش معادن برای جبران خسارت‌ها هزینه شود.

وی گفت: در این زمینه دستگاه‌های مربوطه باید میزان خسارت‌های معادن را در مناطق مختلف شناسایی کرده و از این ظرفیت استفاده کنیم.

افزایش ظرفیت صادرات مصالح ساختمانی به روسیه

معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه در سفر به مازندران گفت: ظرفیت صادرات مصالح ساختمانی مانند کاشی، سرامیک، سیمان و گچ از ایران به کشور روسیه از ۳ میلیارد دلار به ۵ میلیارد دلار افزایش پیدا کرده است.

به گزارش ایسنا، مهدی صفری در نشست با حضور استاندار مازندران و جمعی از صادرکنندگان و مدیران دستگاه‌های اجرایی با اعلام خبر فوق، از افزایش نیاز روسیه به مصالح ساختمانی یاد کرد و گفت: با رایزنی‌های انجام شده ظرفیت افزایش صادرات مصالح ساختمانی مانند کاشی، سرامیک، سیمان و گچ به این کشور فراهم شده است.

وی افزود: مسئولان مازندران با توجه به ظرفیت‌های این استان در تولید مصالح ساختمانی و پیگیری‌های وزارت امور خارجه در این حوزه، نسبت به فراهم کردن مقدمات افزایش صادرات این نوع از اقلام به کشورهای روسیه، ازبکستان و قزاقستان خود را آماده کنند. در ادامه سید محمود حسینی پور نوری، استاندار مازندران با بیان اینکه در اجلاس اکو گفت‌وگوهایی با سفرای خارجی کشورهای عضو اکو داشتیم و بازدید از برخی مراکز اقتصادی مازندران موجبات خرسندی و رضایت مندی سفرا را فراهم آورد خاطرنشان کرد: زمینه برای انجام تبادلات اقتصادی اعضای اکو و استان فراهم است و ایجاد کریدور تجاری در مازندران فرصتی ارزشمند برای تبدیل استان به مراکز صادرات محصولات و تولیدات داخلی به کشورهای حوزه دریای خزر است. وی با بیان اینکه در گذشته نخستین بندر منطقه دریای خزر در مازندران اینجاد شد و اینجا کریدور اصلی تجارت پنبه بود گفت: یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های کشور در حوزه کشورهای cis است و به نوعی کریدور شمال و جنوب ما را مازندران می‌تواند به نحو شایسته‌ای مدیریت کند. وی در ادامه با تاکید بر جایگاه ویژه بنادر شمالی کشور شامل امیرآباد، نوشهر و فریدونکنار در رونق کریدور اقتصادی کشور گفت: با این حال بهره گیری کامل از این بنادر نمی‌شود درحالی که بسیاری از کشورهای منطقه خواستار رونق فعالیت این بنادر هستند و استفاده از آنها کاهش زمان و هزینه را به همراه دارد.

استاندار با تاکید بر اینکه بیشترین سهم صادرات استان به مرکبات اختصاص دارد گفت: مجموعه‌های خصوصی تلاش کردند که با رعایت استانداردهای بین‌المللی به خصوص در زمینه بهداشت در حوزه صادرات وارد شوند و به صادرات کالا به سایر کشورها اقدام کنند که شرکت روماک مازندران از جمله این شرکت‌ها محسوب می‌شود. وی در پایان روسیه را یکی از علاقه مندان ترانزیت کالا از مازندران برشمرد و افزود: رونق اقتصادی، توسعه گردشگری، صادرات محصولات کشاورزی، تجارت و بازرگانی و صنایع تبدیلی از جمله محورهای ارزشمند برای همکاری بین استان مازندران با کشورهای منطقه است.

روی خط خبر

گام بلند در جهت توسعه هپکو

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی گفت: تفاهمنامه‌ای بین معادن استان با هپکو اراک با هدف تعمیرات ماشین‌آلات معدنی منعقد شده که این اقدام گام بلندی در جهت توسعه این واحد تولیدی است. علی جودکی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: بیش از ۵۰۰ معدن فعال در استان مرکزی وجود دارد که هر کدام از این معادن دارای ماشین‌آلات مختلف هستند که نیاز به تعمیرات اساسی دارند و می‌توان از ظرفیت هپکو اراک در این جهت استفاده کرد. وی ادامه داد: همچنین براساس آمار موجود بیش از هفت هزار ماشین‌آلات راهسازی در کشور وجود دارد که هپکو اراک می‌تواند تعمیرات این تعداد ماشین‌آلات را برعهده بگیرد. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی با بیان اینکه ماشین‌الات راهسازی وارداتی نیز فرسوده و دست دوم هستند، بیان کرد: این ماشین‌آلات بعد از مدت زمانی کوتاه نیاز به تعمیرات اساسی دارند که هپکو اراک بهترین ظرفیت برای انجام این کار است. جودکی اظهارکرد: از ظرفیت شرکت هپکو به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان ماشین‌آلات می‌توان در تعمیرات اولیه و خدمات پس از فروش استفاده کرد. هپکو در سال ۱۳۵۱ در زمینی به وسعت ۹۰ هکتار با هدف مونتاژ ماشین‌آلات راه‌سازی در اراک تاسیس و از سال ۱۳۵۴ شروع به فعالیت کرد. هپکو ۲۵ نوع ماشین‌آلات راه‌سازی از جمله گریدر، لودر و غلتک تولید می‌کند که هشت نوع از محصولات آن تحت لیسانس کشورهایی چون ژاپن، آلمان، سوئد تولید می‌شود. شرکت هپکو در اوج پیشرفت و بالندگی در سال ۱۳۸۵ به بخش خصوصی واگذار شد.بیش از ۲ هزار و ۸۰۰ واحد صنعتی کوچک، متوسط و بزرگ در نقاط مختلف استان مرکزی فعالیت می‌کنند. استان مرکزی دومین قطب صنایع مادر تخصصی و قطب چهارم صنعت کشور است و از نظر تنوع محصولات صنعتی در کشور آوازه دارد.

۴۲ طرح صنعتی ومعدنی افتتاح می‌شود

رئیس سازمان صنعت، معدن وتجارت خراسان رضوی گفت: همزمان با هفته دولت، ۴۲ طرح صنعتی و معدنی در خراسان رضوی آماده بهره‌برداری شده است. به گزارش شاتا، امیررضا رجبی اظهارکرد: همزمان بافرارسیدن هفته دولت، ۴۲ طرح صنعتی و معدنی با حجم سرمایه‌گذاری ۲ هزار و ۳۸۹ میلیارد تومان، توسط بخش خصوصی در استان با حضور مقامات کشوری و استانی به بهره‌برداری رسیده و افتتاح می‌شود. وی افزود: گروه صنعتی این طرح‌ها در زمینه‌های صنایع غیرفلزی، صنایع شیمیایی، صنایع غذایی، صنایع معدنی و نساجی است. وی ادامه داد: طرح‌های مذکور در شهرستان‌های فریمان، تربت جام، سبزوار، کاشمر، بینالود، زبرخان، چناران، نیشابور، انابد و مشهد به بهره‌برداری رسیده و ۲ هزار و ۸۴۰ نفر را به طور مستقیم مشغول به خواهدکرد. رئیس سازمان صمت با بیان این که ظرفیت تولید سالانه این واحدها بالغ بر ۶۴۵ هزار تن است، تشریح کرد: خدمات کشش سرد، دولومیت دانه بندی شده، شیشه، آهک میکرونیزه، انواع پوره میوه و سبزیجات، نخ پلی استر تکسچره(تاب مجازی)، خمیر مایه، لرزه گیرهای لاستیکی صنعتی، ونتیلاتور تنفسی، آلومینای ذوبی (fused)، سیم و مفتول غیر فنری از فولاد ساده کربنی و کم آلیاژی، چیپس صابون از جمله این محصولات و زمینه‌های کاری این واحدهای تولیدی هستند. رجبی ادامه داد: کامپاند و گرانول پلیمری، انواع بیسکویت، رنگرزی الیاف و تاپس آکریلیک، پارچه مخمل، جعبه کارتن، انواع قرص ضد انگل، شکل دهی ورق، انواع کمپوت، نخ دندان، ریخته گری آلومینیوم و آلیاژهای آن، صابون حاصل از تصفیه روغن، ورق کارتن چندلا، ریخته گری چدن، انواع کاسه نمد فلزی، دوچرخه کوهستان، خمیر آلومینیوم، حسگر مجاورت (Proximity Sensor)، انواع ژنو ممبران، هیدروکربن‌های سنگین حاصل از بلندینگ محصول واحدهای تولیدی بجز مجتمع‌های پتروشیمی و پالایشگاهها (عاری از هرگونه فرآورده یارانه ای)، پودر قهوه، میز صندوق فروشگاهی نقاله دار، انواع درب اتوماتیک، مس کاتدی، کنسانتره مس سولفیدی-مس کاتدی-بازیافت نقره و خمیر نقره از محصولات و زمینه‌های کاری واحدهای تولیدی تازه به بهره‌برداری رسیده است.

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

صنایع کوچک، نخستین قربانیان سیاست های غلط

مرضیه احقاقی

در تقویم ملی، ۲۱ مرداد، روز حمایت از صنایع کوچک نام گرفته است. صنایع کوچک و متوسط، اهمیت و اثرگذاری بالایی در توسعه صنعتی، اقتصادی و اجتماعی دارند. بر همین اساس، به بررسی جایگاه صنایع کوچک در بخش معدن و صنایع وابسته به آن پرداخته‌ایم. صنایع کوچک، تاب‌آوری پایین‌تری نسبت به تکانه‌های سیاسی و اقتصادی دارند؛ بنابراین اصلاح قوانین و مقررات حاکم بر عملکرد آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. تسهیل قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت واحدهای کوچک و متوسط، تامین مالی آسان از طریق بانک‌ها و موسسات مالی، تقویت صادرات از سوی این واحدها از طریق شکل‌گیری واحدهای بازرگانی و سهیم شدن این صنایع در فرآیند تدوین استراتژی و قانون‌گذاری، از مهم‌ترین الزامات توسعه عملکردی صنایع کوچک و متوسط است. توجه دولت به صنایع کوچک زمینه تقویت حضور سرمایه‌گذاران در بخش معدن و صنایع وابسته به آن را فراهم می‌کند و مسیر توسعه صنعتی را تسهیل خواهد کرد.

دولت بی‌توجه به صنایع کوچک و متوسط

حسن حسینقلی، فعال حوزه معدن و صنایع معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی عملکرد و جایگاه صنایع کوچک و متوسط گفت: واحدهای کوچک و متوسط فعال در حوزه‌های گوناگون از جمله در بخش معدن و صنایع وابسته به آن از اهمیت و اثرگذاری ویژه‌ای در توسعه اقتصادی و صنعتی برخوردار هستند. بسیاری از واحدهای معدنی و صنایع معدنی کوچک، اشتغالزایی قابل‌توجهی را به‌ویژه در مناطق محروم کشور ایجاد کرده‌اند؛ بنابراین تداوم فعالیت این صنایع به‌منزله توسعه اجتماعی است و نمی‌توان به‌سادگی از کنار فعالیت‌ها و چالش‌های حاکم بر عملکرد این صنایع عبور کرد.

وی افزود: تعاریف متعددی از صنایع کوچک می‌شود اما چابک بودن، یکی از مهم‌ترین امتیازات صنایع کوچک است. این صنایع سهم قابل‌توجهی از اقتصاد کشورها را در اختیار دارند و همین موضوع بر اهمیت و اثرگذاری آنها می‌افزاید، تا جایی‌که حمایت همه‌جانبه از واحدهای صنعتی کوچک و متوسط، ضروری است.

این فعال بخش معدن در ادامه، انعطاف‌پذیری صنایع کوچک را دیگر مزیت این واحدها دانست و گفت: واحدهای یادشده می‌توانند بسته به ایجاد تنوع در بازار، محصولات خود را در حداقل زمان و با سرمایه به‌مراتب محدودتری، متناسب با شرایط و نیاز بازار تغییر دهند. در واقع انعطاف‌پذیری، چابکی و سرمایه‌گذاری پایین در چنین مواردی به کمک این صنایع می‌آید و مسیر تداوم فعالیت آنها را تسهیل می‌کند.

وی در ادامه افزود: با وجود اهمیت و اثرگذاری صنایع کوچک در مسیر توسعه صنعتی، اقتصادی و حتی اجتماعی، عملکرد صنایع کوچک در کشور ما به‌ویژه در بخش معدن و صنایع معدنی، آن‌قدرها هم موردتوجه سیاست‌گذاران قرار ندارد. در واقع صنایع بزرگ به سبب سودآوری بالا و همچنین وابستگی به دولت، در اولویت سیاست‌گذاران برای برنامه‌ریزی و تدوین استراتژی‌های تولید هستند. در چنین شرایطی، شاهد بی‌توجهی مسئولان در حوزه‌های گوناگون مالیاتی، بانک‌ها و... نسبت به این صنایع هستیم. حسینقلی گفت: با توجه به بی‌توجهی سیاست‌گذاران به شرایط متفاوت صنایع کوچک از صنایع بزرگ و تاب‌آوری متفاوت آنها، این صنایع با مشکلات و چالش‌های متعددی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. مشکلاتی که در مواردی تداوم تولید و فعالیت در این صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد؛ بدین‌ترتیب شرایط ویژه صنایع کوچک در مسیر قانون‌گذاری و تصویب بخشنامه‌ها از سوی مدیران نادیده گرفته می‌شود.

▣ سیاست‌های ضدتولید

وی افزود: تمامی صنایع از تغییر سیاست‌های دولت در حوزه مالیات، تعرفه، عوارض و... متاثر می‌شوند اما باید اقرار کرد که این اثرگذاری در صنایع کوچک به‌مراتب جدی‌تر است. افزایش قیمت حامل‌های انرژی، یا افزایش بهای حمل‌ونقل یا رشد تعرفه، به‌منزله افزایش هزینه تولید است. بسیاری از صنایع کوچک از پس روند رو به رشد هزینه تولید بر نمی‌آیند و متضرر خواهند شد، تا جایی‌که این نوسانات می‌تواند به تعطیلی این واحدها نیز منجر شود؛ بنابراین اصلاح سیاست‌های دولت با نگاه به شرایط ممتاز و ویژه صنایع کوچک ضروری به‌نظر می‌رسد.

این فعال معدنی گفت: راهکارهای متعددی برای ارتقای سطح رقابت‌پذیری واحدهای کوچک و متوسط فعال در حوزه معدن و صنایع معدنی مطرح می‌شود. ازجمله آنکه این واحدها می‌توانند فعالیت‌های بازرگانی خود را به شرکت‌های دیگری بسپارند. با این وجود، دولت تولیدکنندگان را ملزم کرده که هر واحد صنعتی صادرات محصولات خود را برعهده بگیرد. این‌گونه سیاست‌های غلط از رقابت‌پذیری این صنایع می‌کاهد و بر هزینه‌های تولید و فروش محصولات آنها می‌افزاید و در واقع آنها را از گردونه رقابت خارج می‌کند.

وی با اشاره به دیگر استراتژی‌های غلط سیاست‌گذاران گفت: چندی پیش، تمامی صنایع و واحدهای فعال در بخش معدن و صنایع معدنی موظف شدند محصولات خود را در بورس کالا عرضه کنند. این‌گونه مصوبات برای صنایع کوچک، به‌منزله دشوار شدن شرایط فعالیت و خارج از توان آنهاست؛ یعنی دولتمردان با اجرای مقررات بی‌نتیجه، تنها مسیر تداوم تولید برای واحدهای کوچک را بیش از پیش دشوار می‌کنند.

▣ راهکاری برای تداوم فعالیت کوچک‌ها

حسینقلی در ادامه و با ارائه راهکار برای تداوم فعالیت و تولید در واحدهای معدنی کوچک کشور گفت: راهکارهای متعددی برای تداوم فعالیت این واحدها عنوان می‌شود. ادغام فعالیت‌های فرآوری محصولات استخراج‌شده از معدن را باید یکی از بهترین راهکارهایی دانست که این مجموعه‌ها را در مقابل آسیب‌ها مستحکم می‌کند؛ یعنی صاحبان این معادن می‌توانند با هدف افزایش ظرفیت اجرایی و کاهش سرمایه‌گذاری، در نزدیکی چند معدن کوچک اقدام به احداث یک واحد فرآوری مشترک کنند. بدین‌ترتیب خوراک این واحد از معادن اطراف تامین و زمینه ارزش‌آفرینی و سودآوری هرچه بیشتر نیز برای صاحبان این صنایع فراهم خواهد شد.

وی افزود: ادغام واحدهای کوچک در حوزه صنایع معدنی به تداوم فعالیت آنها به‌ویژه در زمینه‌هایی که نیاز به سرمایه‌گذاری بالاتری دارد، کمک می‌کند. به‌عنوان نمونه، واحد فرآوری لازم نیست تنها برای یک واحد معدنی احداث شود و اگر این واحد فرآوری را نزدیک یا داخل یکی از معادن کوچک ایجاد کنند، می‌توان با برنامه‌ریزی خوراک موردنیاز آن را از سایر معادن نزدیک آن تامین کرد علاوه بر این، هزینه سرمایه‌گذاری میان واحدها سرشکن می‌شود و به‌مراتب کاهش می‌یابد. فرآیندهای اخذ مجوز نیز کم می‌شود. در این میان، تامین زیرساخت‌هایی همچون آب، برق و... به یک واحد محدود می‌شود و به‌منزله صرفه‌جویی در هزینه‌ها خواهد بود.

مسیر آسان توسعه صنایع بزرگ

محمد حیدرزاده، کارشناس صنایع معدنی و فعال صنعت سرب و روی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی نقش و اهمیت صنایع کوچک معدنی و صنایع معدنی کشور، اظهار کرد: شرکت‌های کوچک و متوسط فعال در بخش صنعت و معدن کشور به‌مراتب بیشتر از واحدهای بزرگ صنعتی و معدنی هستند. شرکت‌های کوچک و متوسط از مزیت‌هایی برخوردار هستند و همزمان، تهدیدهایی عملکرد آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

وی افزود: واحدهای صنعتی بزرگ با صرف سرمایه‌گذاری کلان و قابل‌توجهی احداث شده‌اند؛ در نتیجه در فرآیند تاسیس این صنایع، بسیاری از اصول اولیه موردتوجه قرار گرفته است. مکان‌یابی دقیق و اثرگذار و همچنین انتخاب تکنولوژی دقیق و کارآمد برای احداث این صنایع، از مهم‌ترین دلایل احداث صنایع یادشده در کشور است. به بیانی کلی‌تر باید تاکید کرد که در فرآیند احداث صنایع بزرگ، به تامین اصولی زیرساخت‌ها توجه بیشتری می‌شود.

حیدرزاده گفت: همین موضوع زمینه افزایش رقابت‌پذیری هرچه بیشتر این صنایع را فراهم می‌کند. این صنایع تحت‌تاثیر نوسانات اقتصادی و سیاسی کوچک، آسیب کمتری را متحمل می‌شوند. وی افزود: در موارد متعددی شاهد عرضه سهام این شرکت‌ها در بازار سرمایه هستیم. این‌گونه اقدامات زمینه تامین سرمایه و توسعه عملکردی این واحدها را فراهم می‌کند.

این فعال بخش معدن و صنایع معدنی اظهار کرد: علاوه بر این، مجموعه‌های بزرگ یادشده به سبب حضور در بورس ملزم به رعایت شفافیت در صورت‌های مالی خود هستند که اقدام مثبت و ارزنده‌ای است. صنایع بزرگ از اهمیت و اثرگذاری قابل‌توجهی بر اقتصاد و توسعه صنعتی و اجتماعی برخوردار هستند و به همین سبب، عموما در فرآیند سیاست‌گذاری موردتوجه مسئولان قرار می‌گیرند.

وی افزود: در کنار تمام مزیت‌هایی که برای صنایع بزرگ نام برده شد، باید تاکید کرد که این صنایع با چالش‌هایی در روند فعالیت خود روبه‌رو هستند. از جمله آنکه از چابکی لازم برخوردار نیستند و در نتیجه تغییرات در این صنایع به‌مراتب کندتر از انتظارات ما اجرایی می‌شود.

▣ مشکلات صنایع کوچک زیر ذره‌بین

این فعال بخش معدن و صنایع معدنی افزود: بسیاری از واحدهای فعال در بخش معدن و صنایع معدنی کشور به‌ویژه در حوزه سرب و روی کوچک هستند. در واقع سرمایه‌گذاری اصولی برای بهره‌مندی از ذخایر معدنی کوچک کشور انجام نشده است. همین موضوع نیز مانع اکتشاف، استخراج و فرآوری غیراصولی از این منابع معدنی می‌شود. فعالیت در این صنایع به سبب ظرفیت پایین، با بهره‌وری محدودتری همراه است. این مجموعه‌ها تاب‌آوری پایینی در مقابل نوسانات قیمتی فلزات در سطح بین‌المللی دارند یا نسبت به تغییرات قیمت انرژی و سایر هزینه‌های تولید، از تحمل کمتری دارند، تا جایی‌که نوسانات شدید قیمت می‌تواند این صنایع را به سمت تعطیلی و توقف تولید سوق دهد. وی افزود: البته فعالیت صنایع و معادن کوچک با مزیت‌هایی نیز همراه است. صنایع یادشده به سبب کوچکی، از چابکی و سرعت عمل بیشتری برخوردار هستند. به‌عنوان مثال، تامین خوراک آنها به‌ویژه در شرایط بحرانی، آسان‌تر است. خط تولید در چنین واحدهایی با آسانی بیشتر با تغییرات روز و حتی تغییرات تکنولوژیکی، به روز می‌شود؛ بنابراین از انعطاف‌پذیری می‌توان به‌عنوان دیگر مزیت مجموعه‌های کوچک و متوسط فعال در حوزه معدن و صنایع معدنی نام برد. حیدرزاده در ادامه اظهار کرد: در مناطق مرکزی کشور شاهد پراکندگی ذخایر سرب و روی به‌ویژه در استان‌های کرمان، سمنان و یزد هستیم. بسیاری از این ذخایر کوچک هستند، اما انتظار می‌رود برای فرآوری ذخایر یادشده، با تجمیع سرمایه، صنایع بزرگ احداث شوند. این اقدام مانع پراکندگی منابع می‌شود و به ارتقای سطح تولید در صنایع معدنی منجر خواهد شد. در همین حال، فرصتی برای هم‌افزایی توان این مجموعه‌ها فراهم می‌شود و بهره‌وری تولید افزایش خواهد یافت.

این فعال صنعت سرب و روی گفت: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که با وجود اهمیت و اثرگذاری صنایع کوچک و متوسط در روند توسعه اقتصادی و حتی اجتماعی، در بسیاری از حوزه‌های صنعتی، احداث صنایع بزرگ اولویت بیشتری دارد. وی در ادامه خاطرنشان کرد: بسیاری از صنایع کوچک فعال در حوزه معدن با تکیه بر ظرفیت‌هایی همچون انرژی ارزان احداث شده و توسعه یافته‌اند؛ بدین‌ترتیب با حرکت کشور به سمت واقعی‌سازی قیمت انرژی، دیگر تولید و فعالیت در این بخش از صرفه اقتصادی کافی برخوردار نیست. درنتیجه انتظار می‌رود سیاست‌گذاران قبل از اعطای مجوز برای احداث صنایع کوچک و متوسط، تمامی جوانب را در نظر بگیرند. بر همین اساس انتظار می‌رود توسعه صنایع معدنی با تجمیع سرمایه و دقت‌نظر کافی و با تاکید بر احداث صنایع بزرگ یا تجمیع عملکردی صنایع کوچک همراه باشد.

سخن پایانی

صنایع کوچک به‌دلیل نقشی که در اشتغالزایی، درآمدزایی و توسعه کسب‌وکارها دارند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند؛ بنابراین بسیاری از دولت‌ها به‌ویژه در کشورهای توسعه‌یافته مجموعه‌ای از خدمات را به صنایع کوچک ارائه می‌دهد تا انگیزه سرمایه‌گذاران خرد به توسعه صنعتی افزایش یابد. ازجمله این خدمات می‌توان به تسهیلات سرمایه‌گذاری، حمایت مالیاتی، وام‌های کم‌بهره، تامین زیرساخت موردنیاز صنایع، تسهیل در فرآیند صدور مجوز و... اشاره کرد. بدین‌ترتیب پایه‌های کارآفرینی در اقتصاد کشور تقویت می‌شود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که رونق و گسترش صنایع کوچک و متوسط می‌تواند به توسعه صنعتی، توزیع عادلانه درآمد، اشتغالزایی و افزایش ارزش‌افزوده کمک کند. توسعه صنایع کوچک و متوسط، رمز توسعه اقتصادی دهه آینده است. از این‌رو چنان چه دولت‌ها به‌دنبال ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش درآمد در جامعه باشند باید با سیاست‌های حمایتی خود بر تعداد صنایع کوچک و متوسط بیفزایند.

روی خط خبر

بانک رفاه کارگران آماده همکاری با ذوب آهن

اسماعیل لله‌گانی، مدیرعامل و جمعی از دیگر مسئولان بانک رفاه گارگران ایران با ایرج رخصتی، مدیرعامل و جمعی از مسئولان ذوب آهن اصفهان دیدار و گفت‌وگو کردند و از خط تولید این شرکت بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی ذوب آهن، در این دیدارآخرین شرایط وتحولات تولیدی و مالی و همچنین سطح تعاملات بانکی با ذوب آهن مورد بحث و بررسی قرار گرفت و بر گسترش مناسبات وتعاملات فی مابین تاکید شد.

رخصتی دراین دیدار گفت: در سال‌های گذشته و در شرایط سخت اقتصادی، بانک رفاه کارگران همواره پشتیبان این مجموعه بزرگ صنعتی بوده است.

مدیرعامل شرکت تعاملات گسترده تر با بانک رفاه گارگران به عنوان عضوی از خانواده بزرگ سازمان تامین اجتماعی را خواستار شد و افزود: ضرورت دارد بانک رفاه کارگران با تسهیلات مالی با نرخ سود کم برای کارکنان وهمچنین تسهیلات ارزی برای طرح‌های توسعه شرکت با ذوب آهن همکاری داشته باشد و قطعا این دومجموعه با توجه به اطمینان متقابل می‌توانند در جهت رشد تولید و بالندگی کشور قدم‌های مناسبی را بردارند.

مدیرعامل بانک رفاه گارگران نیز در این دیدار با اشاره به جایگاه پرافتخار ذوب آهن به مقام شامخ شهدای والا مقام این شرکت ادای احترام کرد وبیان کرد: بانک رفاه کارگران آمادگی کامل دارد با توجه به فرمایشات مقام معظم رهبری در راستای جهش تولید وحمایت از صنایع جانبی در کشور، همکاری‌های دو جانبه مناسبی برای تسهیل راهکارهای تولید در اختیار شرکت ذوب آهن اصفهان قرار دهد. اسماعیل لله‌گانی گفت: با توجه به شرایط موفق تولیدی وافزایش و تنوع سبد محصولات در ذوب آهن، در بالاترین سطح آمادگی لازم با ذوب آهن اصفهان را برای همکاری داریم و اعتبارات مالی مورد نیاز تولید را به این شرکت اختصاص می‌دهیم.

بهره‌برداری از فاز نخست موزه سیمان ری تا ۳ ماه آینده

شهردار منطقه ۲۰ تهران (شهرری) گفت: طرح ایجاد موزه بزرگ صنعتی سیمان ری در حال پیگیری است که فاز اول آن تا سه ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد. به گزارش ایرنا، سیدمحمد ناظم رضوی گفت: در مجموعه بزرگ فرهنگی، تفریحی و گردشگری کوه بی‌بی شهربانو اقدامات لازم شروع شده است و کار این پروژه فاز به فاز پیش می‌رود. فاز نخست آن تا چند ماه آینده آماده و در دسترس مردم قرار خواهد گرفت.

شهردار منطقه ۲۰ گفت: همچنین توسط سازمان نوسازی شهرداری، بحث ایجاد موزه بزرگ صنعتی سیمان ری در حال پیگیری است که فاز اول آن تا سه ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد؛ مجموعه‌ای که تبدیل به کارخانه نوآوری و محل اجتماع شرکت‌های خلاق و فن‌آور می‌شود و بخشی دیگر از آن نیز تبدیل به موزه صنعت می‌شود. وی با بیان اینکه در خط ۶ متروی تهران نیز اقدامات ارزنده‌ای برای تکمیل این خط در حال انجام است، ادامه داد: در این خط تا پایان سال ۱۴۰۲ تعداد ۶ ایستگاه دیگر به بهره‌برداری خواهد رسید و با بهره‌برداری از ایستگاه ضلع شرقی حرم، مردم می‌توانند با فاصله کوتاه به صحن مطهر حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) دسترسی پیدا کنند.

اجرای موفق پروژه ارتقای سیستم اتوماسیون آهک هیدراته

مدیر اجرای پروژه‌های ناحیه آهن‌سازی از اجرای موفقیت‌آمیز پروژه ارتقای سیستم اتوماسیون آهک هیدراته در ناحیه آهن‌سازی در توقفات ناشی از محدودیت مصرف برق خبر داد. به گزارش روابط عمومی فولادمبارکه اصفهان، در پی اجرای این پروژه مهم، نظر رؤسا و کارشناسان شرکت فولادمبارکه به شرح زیراست: رضا خادم کیمیائی، مدیر اجرای پروژه‌های ناحیه آهن‌سازی گفت: این پروژه با رعایت کامل دستورالعمل‌های ایمنی و زودتر از موعد مقرر انجام شد. با توجه به قدیمی بودن سیستم اتوماسیون موجود و مشکلاتی نظیر نبود قطعات یدکی، آلارم‌دهی نامناسب، پایین بودن سرعت پردازش و عدم امکان ارتباط با HMI و لزوم ارتقای آن، پروژه مذکور در قالب قرارداد طراحی، خرید، نصب و راه‌اندازی سیستم اتوماسیون جدید آهک‌سازی و آهک هیدراته به شرکت ایریسا ابلاغ شد. پس از اجرای موفقیت‌آمیز پروژه ارتقای سیستم اتوماسیون آهک‌سازی در بهمن‌ماه سال ۱۴۰۰، ارتقای سیستم اتوماسیون آهک هیدراته در ناحیه آهن‌سازی نیز هم‌زمان با محدودیت‌های مصرف برق در ناحیه آهن‌سازی، در تیرماه ۱۴۰۱ طی مدت ۱۵ روز کار شبانه‌روزی و همدلانه کلیه عوامل پروژه و با رعایت کامل موارد فنی و ایمنی اجرا شد و به بهره‌برداری رسید. وی در تشریح مهم‌ترین مزایای اجرای این پروژه گفت: افزایش قابلیت اطمینان و ارتقای سرعت و دقت در سیستم اتوماسیون جدید؛ ایجاد آلارم‌های جدید موردنیاز بهره‌بردار بر روی صفحه‌نمایش؛ رفع مشکلات کنترلی و ایمنی سیستم قبلی؛ ایجاد سیستم UPS برای سیستم‌های حساس. محمد حسنی، رئیس اجرای پروژه‌های ناحیه آهن‌سازی گفت: محدوده پروژه شامل تأمین کامپیوترهای صنعتی، تجهیزات مانتینورینگ و شبکه، Accessories، تجهیزات الکتریکی، کابینت و میز و تأمین قطعات یدکی دوساله و موردنیاز دوران راه‌اندازی، طراحی و پیاده‌سازی نرم‌افزار و شبکه و بخشی از سخت‌افزار، تست FAT، بسته‌بندی، حمل و نصب و راه‌اندازی و تهیه مدارک As built است که پس از ابلاغ پروژه، عملیات داده‌برداری و مهندسی پروژه انجام و متعاقب آن خرید تجهیزات پروژه آغاز شد. وی اظهار کرد: ساخت و تست تابلوهای کنترلی با همکاری کامل مجموعه اجرای پروژه‌ها و دستگاه نظارت و بهره‌بردار با صرف زمان تقریبی ۵هزار نفرساعت در کارگاه ساخت پیمانکار انجام شد. همچنین عملیات اجرایی سایت، شامل شناسایی کابل‌های موجود، دمونتاژ تابلوهای قدیمی و نصب تابلوهای جدید، کانکشن کابل‌های جدید، تست سیگنال و تست عملکردی با صرف بیش از ۵هزار نفرساعت انجام گرفت. مسیح پاکباز، کارشناس اجرای پروژه‌های ناحیه آهن‌سازی گفت: در طرح پیشنهادی و اجراشده، انتقال PLC این واحد به اتاق کنترل واحد آهک توسط فیبر نوری صورت گرفت و ارتباط PLC با تابلوهای کنترلی در بستر Profinet انجام پذیرفت. در سیستم اتوماسیون جدید، فلسفه کنترلی تغییر کرد و به‌صورت دو سیستم PLC مشترک و با قابلیت Redundancy اجرا شد که این امر سبب افزایش ضریب آماده‌به‌کاری واحد می‌شود. همچنین با اجرای این پروژه امکان جمع‌آوری تابلوی میمیک پانل موجود در اتاق کنترل فراهم گردید، به‌طوری‌که اطلاعات لازم توسط ۲ مانیتور قابل‌نمایش است. ازجمله نکات قابل‌ذکر دیگر می‌توان به اصلاح و به‌روزرسانی نقشه‌ها و مدارک فنی این سیستم اشاره کرد که این امر در طول پروژه محقق شد. خشایار پاسیار، رئیس واحد آهک‌سازی گفت: واحد آهک‌سازی علاوه بر تأمین آهک کلسینه و دولومیت موردنیاز واحد فولادسازی، وظیفه تأمین آهک هیدراته موردنیاز واحدهای مختلف فولاد مبارکه و فولاد سبا و فولاد هرمزگان را نیز به عهده دارد. به‌دلیل محدودیت در تأمین‌کنندگان بیرونی آهک هیدراته، توقف این خط تولید با چالش‌های مهم و مختلفی روبه‌رو بود که با توجه به برنامه‌ریزی شات‌دان سالانه این واحد برای انجام فعالیت‌های ارتقای سیستم اتوماسیون و تعویض هیدراتور شماره یک به مدت یک ماه، مسئولیت تأمین آهک هیدراته موردنیاز به عهده واحد خرید مواد اولیه گذاشته شد. وی افزود: ازجمله چالش‌های عمده بهره‌برداری می‌توان به ذخیره حدود ۲۰۰ تن آهک هیدراته به‌منظور داشتن ضریب اطمینان بیشتر در هنگام اجرای توقف علی‌رغم از دسترس خارج شدن سیستم کنترلی، وجود سیگنال‌های بین واحدی، هم‌زمانی اجرای پروژه مذکور با پروژه‌های تعویض هیدراتور شماره یک و پروژه نصب و راه‌اندازی آنالایزر گاز خروجی استک واحد آهک‌سازی اشاره کرد.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۲۴ مرداد ۱۴۰۱ ● ۱۷ محرم ۱۴۴۴ ● ۱۵ اوت ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۹۸

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

گزارش خبری

ضربه مهلک به بورس

مدیرعامل کارگزاری بانک ملی گفت: طبق قانونی که امسال وضع شد و سپرده‌های حقوقی را مشمول مالیات کرد، در همین چند ماه اخیر ورود قابل توجه منابع به صندوق‌ها داشتیم که ناشی از منابع بزرگ شرکت‌های حقوقی بوده است، قاعدتا این صندوق‌ها که بلندمدت تصمیم گیری می‌کنند، نمی‌توانند ظرف یک یا دو ماه حجم بالای سهام را خریداری کنند؛ بلکه باید برنامه‌ریزی شده و تحلیل مند سهام بخرند.

به گزارش صدای بورس، حسام‌الدین جعفری ندوشن گفت: موضوع حدنصاب خرید سهام در صندوق‌های بادرآمدثابت ابلاغیه‌ای از سوی سازمان بورس است که کم تر از ۵ سال گذشته اعلام شده و مکررا تغییر کرده؛ یعنی در ابتدا صندوق‌های با درآمد ثابت صرفا اوراق با درآمد ثابت می‌خریدند یا سپرده بانکی داشتند و الزامی به خرید سهام نداشتند، اما از چند سال گذشته این الزام به‌وجود آمد که درصدی معین را سهام بخرند، در ابتدا ۵ درصد سپس به ۱۰ درصد رسید و این میزان طی دوره‌ای افزایش و کاهش یافت و در دورانی که بازار شرایط نزولی داشت به حداقل۱۵ درصد افزایش دادند؛ بنابراین در طول زمانی که از ابداع این حدنصاب گذشته بارها مورد بازنگری قرار گرفته است که خود نشان دهنده عدم کارآمدی آن است.

وی افزود: اعداد و ارقامی که درخصوص نصاب سهام درصندوق‌ها «فیکس اینکام» موجود اعلام کردند از دو جنبه مورد بررسی قرار می‌گیرد، این که صندوق‌های فیکس حد نصاب را رعایت نکردند درست نیست، نخست این که در این حد نصاب هم سهام محاسبه می‌شود هم صندوق‌های سرمایه گذاری، هم اوراق سپرده کالایی.

جعفری بیان کرد: «فیکس اینکام ها» می‌توانند سایر صندوق‌های سرمایه‌گذاری را خریداری کنند، بسیاری از صندوق‌های با درآمد ثابت برای کاهش ریسک خود از میان صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهامی که در رنکینگ بازدهی خوبی داشتند را انتخاب می‌کنند که عملا یعنی سهام خریدند.

به گفته وی، موضوع دوم گواهی‌های سپرده کالایی است که این گواهی مانند زعفران و سایر کالاهایی که وجود دارد جز سهام محسوب می‌شود؛ بنابراین اگر یونیت‌های سرمایه‌گذاری و گواهی‌های سپرده کالایی را جمع بزنند به ۱۵ درصد نزدیک است و حتی برخی از آنها بالاتر از این میزان است.

مدیرعامل کارگزاری بانک ملی تصریح کرد: نکته بعدی این که، صندوق‌های "فیکس اینکام" عمدتا حدنصاب ۱۵ درصد را رعایت کردند، اما در ریزش‌های اخیر بازار ارزش سهام در پرتفوی کم شده، یعنی یک صندوق قبل از دوماه گذشته حد نصاب خود را رعایت کرده است، اما در همین مدت حداقل ۳۰ درصد ارزش پرتفوی سهام از دست رفته؛ بنابراین اگر ۱۵ درصد سهام خریداری شده هم اکنون به ۱۱ درصد رسیده که این صندوق نمی‌تواند به سرعت خرید انجام دهد و درصد تعیین شده را جایگزین کند. پس از مدتی بخشی از این ریزش جبران می‌شود و بازمی گردد؛ بنابراین نمی‌توانیم مدیران صندوق‌های «فیکس اینکام» را متهم کنیم که ابلاغیه‌ها را رعایت نکردند؛ بلکه در شرایط بازار این حد دچار نوسان می‌شود.

این مدیر خوشنام اظهارکرد: ذاتا با ابلاغیه مبنی بر خرید سهام توسط صندوق‌ها موافق هستم یا خیر، بنده مخالفم چون ماهیت صندوق از نام آن مشخص است و باید یک جریان نقدینگی را با درآمد ثابت تامین کند، عمده صندوق‌های با درآمد ثابت تقسیم سود ماهانه دارند و پایان هر ماه باید سود متناسبی را به مشتریان عرضه کنند، مشکل سهام در پرتفوی آنها این است که نوسان را زیاد می‌کند و چون باید کوتاه مدت به موضوع نگاه کنند و سود پرداخت کنند مشکل ساز می‌شود، سهام تلاطم‌های زیادی دارد و با ذات درآمد ثابت مطابقت ندارد، از سوی دیگر صندوق‌های با درآمد ثابت عمدتا از منابعی تغذیه می‌کنند که از بانک‌ها آمده است.

مدیرعامل کارگزاری بانک ملی بیان کرد: مشتریان این صندوق‌ها عمدتا، مشتری بانک‌ها هستند که به جای سود بانکی به این صندوق‌ها رو آورده اند، بسیاری از این افراد اطلاع ندارند که بخشی از سرمایه آنها صرف خرید سهام می‌شود و اگر این موضوع را بدانند؛ قطعا در این صندوق‌ها سرمایه‌گذاری نمی‌کنند، پس الزام به افزایش این حدنصاب ضربه بدی به فعالیت این صندوق‌ها خواهد زد، اگر این اتفاق رخ دهد، نوسانات سود آنها زیاد می‌شود و احتمالا در پایان ماه نمی‌توانند سود مورد انتظار را پرداخت کنند و اگر فقط یک ماه اتفاق بیافتد، شاهد خروج منابع از صندوق‌ها خواهیم بود.

وی افزود: خروج منابع از صندوق‌ها بسیار موضوع خطرناک و جدی برای بازار است؛ چون مدیر صندوق برای پرداخت سود به مشتریان مجبور به فروش سهام در بازار می‌شود از آن مهم تر این که این صندوق‌ها بیش از ۵۰ درصد دارایی آنها در بازار اوراق بادرآمدثابت سرمایه‌گذاری شده است، اما اگر صندوق‌ها مجبور به تامین پول برای پرداخت به سرمایه‌گذاران خود شوند، عرضه زیاد اوراق خواهیم داشت و متقاضیان اندک، پس مورد انتظار است که با جهش نرخ بهره رو به رو خواهیم شویم که بزرگترین ضربه به بازارسرمایه است.

جعفری تصریح کرد: افرادی که صندوق‌ها را تحت فشار قرار می‌دهند، بدانند که منابعی در کوتاه مدت به بازار سهام تزریق می‌شود، اما پس از چند ماه با افزایش نرخ بازدهی اوراق ضربه مهلکی به بازار وارد خواهد شد که در آن صورت بازار دیگر نمی‌تواند قد علم کند و یک خود زنی است. نکته دیگر این که بسیاری از شرکت‌ها در مجامع سود تقسیم کردند، این سودها در حساب‌های دریافتنی صندوق‌ها آمده؛ در حالی که قبلا جز سهام بوده، دوستانی که محاسبات انجام دادند فقط سهام در نظر گرفتند در صورتی که حساب‌های دریافتنی به پول تبدیل نشده که صندوق‌ها با درآمد ثابت بتوانند آن را به سهام تبدیل کنند، پس باید حساب‌های دریافتنی تعین و تکلیف شود، ارقام هم بالاست چون شرکت‌های بزرگ تقسیم سودهای کلان داشتند.

در نهایت این فعال بازارسرمایه گفت: طبق قانون که امسال وضع شد و سپرده‌های حقوقی را مشمول مالیات کرد، در همین چند ماه اخیر ورود قابل توجه منابع به صندوق‌ها داشتیم که ناشی از منابع بزرگ شرکت‌های حقوقی بوده است، قاعدتا این صندوق‌ها که بلند مدت تصمیم گیری می‌کنند نمی‌توانند ظرف یک یا دو ماه حجم بالای سهام را خریداری کنند؛ بلکه باید برنامه‌ریزی شده و تحلیل مند سهام بخرند.

توسعه صنعت کارگزاری با حذف ناکارآمدها

گروه معدن

آزادسازی کارمزد معاملات اوراق بهادار و حذف کارمزد پایه، موضوعی است که این روزها به بحث داغ فعالان بازار سرمایه تبدیل شده و اظهارنظرهای گوناگونی له و علیه آن در رسانه‌ها مطرح شده است. موضوعی که مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس ابلاغیه آن را به تمامی شرکت‌های کارگزاری اعلام کرده و گفته بود: کاهش میزان مکسوره از درآمد ناشی از کارمزد معاملات متعلق به شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران، فرابورس ایران، سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، شرکت مدیریت فناوری بورس تهران و شرکت‌های کارگزاری به منظور انتقال به حساب صندوق سرمایه‌گذاری مشترک توسعه / تثبیت بازار سرمایه اجرا خواهد شد. وی تقلیل ۲.۵ درصدی میزان مکسوره از درآمد کارمزد کارگزاران را به معنای در اختیار داشتن نقدینگی بیشتر شرکت‌های کارگزاری از کارمزدها عنوان کرده بود.

فرهنگ قراگوزلو

حسین خزلی

حمیدرضا جیهانی

به گزارش صدای بورس، نخستین تلاش‌ها برای حذف کارمزد پایه از بورس نیویورک آغاز و پس از آن به سایر بازارهای دنیا کشیده شد. بورس اوراق بهادار نیویورک از ابتدای تاسیس خود در سال ۱۷۹۲ سازمانی غیر انتفاعی مبتنی بر اعضا بود و تا سال ۱۹۷۵ که مجبور به اجرای سیاست آزادسازی کارمزدها شد، سرسختانه از کارمزد پایه دفاع می‌کرد. مشتریان اوراق بهادار صرف‌نظر از اندازه معاملات، موظف بودند کارمزد ثابتی به کارگزاران پرداخت کنند و هیچ‌گونه تخفیف حجمی برای مشتریان در نظر گرفته نمی‌شد و هرگونه تخفیف کارمزد غیرقانونی بود. حتی کارگزاران غیر عضو بورس که معاملات خود را از طریق کارگزاران عضوی که به تالار معاملات دسترسی داشتند، انجام می‌دادند، موظف به پرداخت کارمزد پایه بودند. این ویژگی باعث شده بود که: ۱-دسترسی به تالار معاملات فقط در اختیار کارگزاران عضو بورس باشد ۲- همه معاملات در تالار معاملات انجام شود، ۳-بخش اعظم کسب‌وکار کارگزاران به معاملات اوراق بهادار محدود شود وکارگزاران اجازه فعالیت جانبی دیگری نداشته باشند ۴- بیشتر کارگزاران به صورت حقیقی و در مواردی شرکت تضامنی فعالیت کنند و اجازه تبدیل شدن به شرکت سهامی را نداشت باشند ۵-عمده مشتریان کارگزاری هم مشتریان حقیقی باشند.

در نتیجه، کارمزد معاملات به صورت غیر بهینه تعیین می‌شد و هیچگونه صرفه ناشی از مقیاس هم برای معاملات در نظر گرفته نمی‌شد. البته ساختار کارمزد ثابت نظارت شده، مزایایی هم برای فعالان بازار داشت که از آن جمله می‌توان به امکان تداوم فعالیت شرکت‌های کارگزاری کوچک، توزیع ریسک میان تعداد بیشتری از فعالان بازار، الزامات کفایت سرمایه پایین‌تر برای کارگزاران و اعتماد عامه مردم به تداوم کسب‌وکار شرکت‌های کارگزاری اشاره کرد که البته باید در قیاس با دستاوردهای آتی مورد بررسی قرار گیرند چون این سازوکار مانع از ایجاد رقابت و در نتیجه سرمایه‌گذاری نکردن برای نوآوری و توسعه کسب‌وکار می‌شد. میزگردی با موضوع بررسی چالش‌های صنعت کارگزاری با حضور حسین خزلی، مدیرعامل کارگزاری بانک آینده؛ فرهنگ قراگوزلو، عضو سابق هیات مدیره کانون کارگزاران و حمیدرضا جیهانی، نایب رئیس هیات مدیره شرکت سبدگردان فراز برگزار شد که در ادامه مشروح آن را می‌خوانید:

◉ از آنجایی که بازار سرمایه تا چندین سال گذشته نسبت به بازار پول و بازار بیمه بسیار عقب بوده، سوال پیش می‌آید که چرا صنعت بیمه می‌تواند شبکه خرده فروشی داشته و به این میزان گسترده باشد اما کارگزاران نمی‌توانند به این صورت باشند؟

حسین خزلی: از ۳۰-۲۰ سال گذشته دیده می‌شود که بانک‌ها و بیشتر بانک‌های خصوصی شروع به ساخت بانک در مکان‌هایی عالی و به نوعی لوکس و با کارمندان متعدد کرده‌اند، زمانی که وارد و به بررسی IT آنها می‌پرداختیم دیده می‌شد که رقم‌های بسیار بالایی صرف این موضوع می‌شود برای مثال در سال ۱۳۹۵ آخرین رقم مربوط به بانک کشاورزی است که عددی در حدود ۸۰۰ میلیارد تومان به شرکت IT پرداخته است. در طی این سال‌ها بانک‌هایی همانند ملت، ملی و... بالای چندین هزار میلیارد تومان هزینه IT، ماهواره‌ها، ATM، دیتاسنترها و... کرده‌اند. همچنین دیده می‌شود که در هر شهر کوچکی چندین دفتر بیمه وجود دارد، در اینجا می‌توان گفت اینکه کارگزاران نمی‌توانند چه شبکه مشهود و چه دفتر و نمایندگی و امکانات و IT قوی داشته باشند، دیده می‌شود که در ابتدا IT زیر ساختی خود بازار سرمایه این اجازه را نمی‌دهد و بعد درآمدها مانع این امر می‌شود، به طور مثال در سال ۱۳۹۵ اقدامی مبنی بر اینکه یکی از شعب بانک کشاورزی را به کارگزاری وصل کنیم انجام شد یعنی بدون آنکه شعبه‌ای خریداری شود، پول برای نیروی انسانی و پول IT قابل توجهی پرداخت شود از آن شعبه و نیروی انسانی و به طور کل بستر IT بانک خدمت جدیدی ارائه شود که موفق شدیم ۱۸۰۰ شعبه بانک کشاورزی و تمام شعب این بانک را به سایت صندوق وصل کنیم و از کارمزد آن پورسانت خوبی به مدیر شعبه و کاربرگ بدهیم که اقدام بسیار خوبی بود. بازار سرمایه و شبکه سرویس دهی بازار سرمایه تا چندین سال گذشته نسبت به بازار پول و بازار بیمه بسیار عقب بوده است. اما در سال‌های ۱۳۹۹-۱۳۹۸ دیده می‌شد که سبدگردان‌ها در مکان‌های بالا دفاتر مجللی ساخته‌اند و همچنین کارگزاران نیز شعبه‌های زیاد و خوبی دارند و حتی در شهرهای کوچک چندین نماینده برون سپاری شده کارگزاری تاسیس شده است. درحال حاضر می‌بینیم که پورسانت‌ها قطع شده و شعب کارگزاری‌ها یکی یکی بسته می‌شود و در رقابت با بازار پول و بیمه این اتفاق، اتفاق خوشایندی نمی‌تواند باشد و در مقایسه با سال‌های ۹۸-۹۹ و حتی اوایل ۱۴۰۰ بخاطر وضعیتی که بازار و درآمدها دارند در حال پسرفت زیادی هستیم.

آخرین آماری که در بازار سرمایه وجود دارد بین ۷ تا ۱۰ درصد تامین مالی کل کشور توسط ابزارهای مالی و بازار اولیه است و وزیر سابق امیدوار بود که این عدد به ۵۰ درصد برسد و به نظر می‌رسد بازار سرمایه باید بتواند این ۵۰ درصد تامین مالی اقتصادی کشور را برای رشد ۸ درصدی انجام دهد، در سال‌های متمادی دیده می‌شود که رشد ما منفی بوده که اگر بخواهیم رشد ۸ درصدی داشته باشیم به طور مثال اگر سالی ۳ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری جدید بخواهیم، بازار سرمایه باید ۱۵۰۰ همت آن را با ابزارها و نهادهایی که موجود دارد تامین کند. اگر کل تامین مالی شبکه بانکی بازار سرمایه را ۱۰۰ درنظر بگیریم، ۷ تا ۱۰ درصد آن از ابزارهای بازار سرمایه بوده است بنابراین از آن جهت که نقش آنچنان خوبی در تامین مالی اقتصادی کشور نداریم و همچنین در رقابت با بازار پول و بیمه هم عقب هستیم، وضعیت خوبی نیست.

فرهنگ قراگوزلو: به نظر می‌رسد بازار بیمه صنعتی جداگانه است و نمی‌تواند رقیبی برای بازار سرمایه باشد، از لحاظ عددی هم عددهای کوچکی هستند و ماهیتا بیمه می‌تواند در جذب منابع خوب باشد اما در حوزه سرمایه‌گذاری هیچ تجربه و مهارتی ندارد و با توجه به نداشتن تخصص نمی‌تواند در بخش سرمایه‌گذاری کار خود را به نحواحسن انجام دهد.

بازار پول نیز فضای خود را دارد که عمدتا باید به سمت منابع و تسهیلات کوتاه مدت برود و در همان حوزه کار خود را انجام دهد. در شرایط فعلی که به ازای هر نفر متراژ بیشتری به لحاظ فیزیکی شعب در صنعت بانک داری در مقایسه با دنیا اختصاص داده شده و همچنین مازاد منابع وجود دارد، عمدتا بانک ها زیان ده هستند. کارکرد دیگر بانک ها مباحث مربوط به کنترل و مبارزه با پولشویی و فعالیت‌هایی مرتبط است که در دنیا برای بانک‌ها تعریف و این مکانیزم را نظم می‌دهند و بانک‌ها باعث می‌شوند که فساد در جامعه رخ ندهد بنابراین اگر بخواهیم نگاهی به وظایف بانک‌ها بیندازیم، اگر از حوزه سرمایه‌گذاری‌ها خارج شده و به سمت منابع کوتاه مدت آمده و در حوزه پولشویی جلوی فساد را بگیرند این حوزه‌ها را نمی‌توان به عنوان رقیب بازار سرمایه در نظر گرفت و دقیقا بال دیگر بازار مالی در اقتصاد است و اقتصاد را می‌تواند به نقطه خوبی برساند، بنابراین در کلیت تمامی این نهادها اگر در حوزه خود ورود و کار کنند خروجی آن می‌تواند اقتصادی پویا و روبه رشد باشد. حمیدرضا جیهانی: بازار پول و سرمایه ما آیینه تمام نمای اقتصاد ماست، اقتصادی که بیمار و به نوعی مسئله دار است و در حوزه بازار پول خود نرخ سود بانکی‌ای دارد که در هیچ اقتصادی منطقی نیست و بیزینس سالمی بازدهی نمی‌دهد، هیچوقت این اجازه را نمی‌دهد که بازار سرمایه که محلی برای انباشت سرمایه است، جهت دهی خوبی در حوزه سرمایه‌گذاری و اقتصاد شکل دهد. پول در بانک می‌ماند و بانک هم آن را در اختیار زیرمجموعه‌های خود در قالب بنگاه داری بعضاً وارد بازارهای سفته بازانه و غیرمولد هم چون ملک و سکه و... می‌کند. در چنین اقتصاد مریضی با کمک تورم مسکن، زیان انباشته سالانه خود را پوشش می‌دهند. بنابراین، این موضوع به اقتصاد کلان ما بازمی گردد اما برای حوزه بازار سرمایه در سال ۱۳۹۹ با دورنمای مثبتی که دولت‌ها در آن دمیدند و بعد هم مسائلی از قبیل کرونا و... شکل گرفت، تبدیل به بازاری شد که تا حد زیادی مکارانه بود و دولت قبل نیز رفتاری کاسب کارانه بازار سرمایه را به سمت و سویی سوق داد که مخاطبان زیادی بدون فرهنگ منطقی سرمایه‌گذاری و رویکرد معقولی ریسک بازده وارد شده و اعتمادی که ناشی از شیدایی به سود ایجاد شده بود یا به نوعی آن تب داغ با عرق زودهنگام خوابید که در حال حاضر دوسال است این روند اتفاقات را شاهد هستیم. رشد و حیات صنعت کارگزاری در بازار سرمایه به گردش مالی مربوط شده است و درآمد کارگزارها موکول به تریدها و حجم معاملات است، در سال ۱۳۹۹ معاملات به عدد ۲۰ هزار تا رسید و حتی ضعیف‌ترین کارگزاری‌ها بعد چند سال سودده شدند و بعد از چندین سال است که مالکان کارگزاری‌ها قصد فروش آن را داشتند به آینده امیدوار شدند اما در حال حاضر هم بخاطر کاهش حجم معاملات به نوعی به خانه اول خود بازگشته‌اند. چندین کارگزاری به نوعی به خاطر میکرواستراکچرهای غلط بازار سرمایه و صنعت کارگزاری سهم بالایی در بازار دارند و برخی کارگزاری‌ها حتی یک درصد هم سهمی ندارند ولی سربارهای حداقلی را برای دفتر، کارشناس و هزینه‌های این چنینی دارند و می‌بینیم که ادامه حیات اینها با چالش مواجه شده است. بنابراین هر میزان که بازار سرمایه رونق پیدا کند به تبع آن نخستین منتفع صنعت کارگزاری است، رونق بازار به هم اندیشی خبرگان و بازگشت اعتماد عمومی است و تقلیل دخالت‌های دولتی است. از طرفی دیگر باید همتی در کل کشور مبنی بر جلوگیری از نرخ بهره رخ دهد تا بازارهای اقتصادی رونق پیدا کند و گرنه شاهد اتفاق خاصی نخواهیم بود و در همین دو سال گذشته معاملات دو سه هزار میلیاردی هم به هیچ وجه پاسخگوی حتی کارگزاری با رنک زیر ۲۰ هم نبوده و آنها در زیان هستند.

◉ در مورد بحث ارائه مجوزها و تعداد کارگزاران چه نظری دارید؟

حسین خزلی: سال‌های زیادی است که همیشه با این موضوع مواجه‌ایم که گفته می‌شد شما در خصوص مجوزها انحصار ایجاد کرده‌اید، این موضوع نیز توسط کانون و سازمان مطرح است که ۱۰۸ کارگزاری تعداد زیادی است و ۷۰ درصد آنها زیان عملیاتی دارند. از طرفی کارگزاران می‌گویند که ما زیان داریم و سازمان هم مدتی در حمایت از آنها مجوز جدیدی صادر نمی‌کرد و سال‌های زیادی از ارائه آخرین مجوز می‌گذرد همچنین سازمان ترتیبی داد تا کارگزاری‌های بورس کالایی هم مجوز اوراق بهادار دریافت کنند و از تعداد ۵۰-۴۰ کارگزار اوراقی، ۵۰ کارگزار بورس فلزات و کشاورزی هم مجوز اوراق گرفتند و این تعداد به ۱۰۸ عدد رسیدند. به نظر شخص بنده باید مکانیزمی وجود داشته باشد که سالانه ۱۰ کارگزاری که براساس میانگین معاملات سه سال آخرشان در ته جدول قرار دارند تعدیل شوند و به جای آن ۱۰ مجوز جدید صادر شود که به دنبال آن تکنولوژی جدیدی وارد شود، درحال حاضر نهادهای بسیار بزرگ مالی صنعتی وجود دارند که کارگزاری می‌خواهند، از طرفی کارگزاری که حجم معاملات آن تقریبا صفر است در لیست هستند یا کارگزاری هایی که تمام مدیران آن خارج از کشور هستند، در نهایت برای موازنه این بازی باید گردش داشته باشد.

سازمان بورس و کانون اجازه بستن کارگزاری را ندارد، بنابراین این میزان از گروه‌های IT بزرگ، آدم‌های بزرگ و... پشت در مانده‌اند و از آن طرف هم ۷۰ درصد معاملات دست ۱۰ کارگزار اول و ۵۰ درصد معاملات دست سه کارگزار اول است و این پراکندگی معاملات هم به نوعی درست نیست.

درحال حاضر ۷۰ درصد کارگزاران یعنی از ردیف ۳۰ به بعد به راحتی زیان ده شده‌اند، مجوزهایی که صادر نمی‌شد با وجود فشارهای سیاسی و افکار عمومی سال گذشته و رقابت مجوزها در وزارت اقتصاد مقداری تسهیل شده اما درحال حاضر هم شفاف نیست یعنی معلوم نیست در کل چه تعداد تقاضا انجام شده که تعداد ۱۳ مجوز موافقت اصولی برای تاسیس و ۵ مجوز تاسیس که در کل ۱۸ عدد است کسب شده است، مدیران و سهامداران این‌ها چه کسانی هستند و آن‌هایی هم که رد می‌شوند پاسخ شفافی مبنی بر اینکه دلیل رد شدن چه بوده دریافت نمی‌کنند یعنی سامانه‌ای وجود ندارد اما تلاش وزارت اقتصاد مبنی بر این است که به این فرآیند نظمی ببخشد و آن را شفاف کند.

فرهنگ قراگوزلو: حدودا ۱۳ شرکت مجوز موافقت اصولی دریافت کرده‌اند و ممکن است برخی به تاسیس و فعالیت نرسند. از طرفی بازار و دورنمای آن نیز خراب است و احتمالا سازمان هم می‌داند که همه این تعداد مجوزها به تاسیس و فعالیت نخواهند رسید.

◉ کارگزاری‌ها با شرایط فعلی و این عدد و رقم‌ها می‌توانند سودده باشند؟

فرهنگ قراگوزلو: در پاسخ به این سوال باید گفت که اگر قرار باشد با این رویه کلان اقتصاد جلو برویم احتمالا بسیاری از آنها نمی‌توانند سودده باشند. اینکه درحال حاضر سازمان در تمامی حوزه‌ها مجوز می‌دهد اما سختگیری می‌کند، رویکرد درستی است که در تمام دنیا وجود دارد. نباید اینگونه گفت که در دنیا تعداد کارگزاری‌ها کم است و اینجا هم باید کم باشد بلکه باید سختگیری‌ها و بالابردن کیفیت و ارائه خدمت بهتر به مشتریان را مدنظر قرار دهیم تا همگان بتوانند وارد شوند اما تعداد کمی با تخصص و توان بالا از این فیلتر بتوانند رد شوند. رویکرد سازمان درست است و به نظر می‌رسد ادامه این روند نتیجه بخش باشد. مشکل کلان مرتبط به بازار سرمایه اعتماد عمومی است که از بین رفته است و از سال ۱۳۹۹ تا به حال اگر نگاهی به حوزه مسکن بیندازیم متوجه می‌شویم که ۱۰۰ تا ۱۵۰ درصد قیمت‌ها بالا رفته است اما بازار سرمایه تکانی نخورده است و این بخاطر تصمیمات نادرست دولت در قبال بازار سرمایه است.

◉ آیا کارمزدها یا هزینه تولید بالا است؟

فرهنگ قراگوزلو: در مجموع بهترین شرایط برای اقتصاد زمانی است که بازار در رقابت کامل است، در مورد نرخ کارمزد کارگزاران هم برای رسیدن به نرخ نزدیک به صفر کارمزد معاملات نیازمند تغییر قوانین پایه‌ای تر هستیم.

حسین خزلی: تمام اجزای سازمان یعنی سپرده‌گذاری، مدیریت فناوری و کارگزاران به کارمزد معاملات وصل شده است، یعنی زمانی که گفته می‌شود کارمزدها بالاست تنها برای کارگزاران نیست و همچنین اینکه دولت هم مالیات می‌گیرد. در دنیا بورس‌ها از معاملات به صورت مستقیم کارمزد نمی‌گیرند بلکه از اعضای خود می‌گیرند. در ادبیات مالی و تاریخ نهادهای مالی اتفاقی که رخ داده این است که همه این دعواها را بورس‌های بزرگ دنیا و کارگزاران هم داشته‌اند و از لحاظ تاریخی کارمزد کاملا آزاد شده و دولت و مقام ناظر فقط مراقب این هستند که انحصار اتفاق نیفتد.

مقام ناظر به دنبال این است که رقابت باشد و اینکه سقف و کف چقدر است و چقدر کارمزد وجود دارد همه را به بازار سپرده است، برای سازمان بورس کارمزد دریافت می‌شود و هزاران میلیارد تومان مازاد منابع صورت‌های مالی وجود دارد که وارد صندوق سپرده کرده‌اند و بورس‌ها، مدیریت فناوری و سپرده‌گذاری هم دریافت و دولت هم کارمزد و مالیات از هر فروشی را دریافت می‌کند. ظرف دوسه سال این عدد کم شده اما کل هزینه‌های بازار هنوز نسبت به دنیا بسیار بالاست و باید به تجربه دنیانگاهی بیندازیم و آن را پایین بیاوریم البته در بهترین سال ما که سال ۱۳۹۹ بود به نظر ۴۵ تا ۵۰ درصد ارزش بازار در یک سال دست به‌دست شد و این شاخص برای بورس‌های دنیا میانگین سالی ۲۰ درصد است. چیزی که در دنیا ارزش دارد و میانگین ارزش معاملات نسبت به میانگین ارزش بازار در بورس‌های عضو ۱۵۰ تا ۱۲۰ بوده و تقریبا هر ۹ ماه کل بورس‌های دنیا جابه‌جا می‌شود و در برخی از کشورها و بورس‌ها به سالی ۴۵۰ درصد هم این نسبت رسیده است یعنی ۵ برابر در سال کل آن بورس جابه جا شده است که در آن حجم‌های بسیار بزرگ الگوریتم معنی پیدا می‌کند.

حمیدرضا جیهانی: بقا و ادامه حیات کسب‌وکارها مستلزم بسط فعالیت و درآمد است. حوزه معاملات الگوریتمی با توجه به هزینه بالای راه‌اندازی و سربار دستمزد زیاد مغزافزارها نیازمند توسعه خیلی زیادی در بازار است تا بتوانند موفق و ادامه‌دار باشند. در کسب‌وکارها مزیت رقابتی از طریق صرفه مقیاس ایجاد می‌شود، در بازار ما هنوز حجم معاملات الگوریتمی به لحاظ نسبی عدد آن چنانی نشده است. بنابراین نکته‌ای که وجود دارد این است که اگر بازار صنعت کارگزاری در ادامه اقتصاد خودمان رونق پیدا کند و بازار صنعت کارگزاری هم رقابت پذیر شود در آنجا کارمزدها در قبال نرخ خدماتی که به مشتری ارائه می‌دهند، است بنابراین زمانی مشتری کیفیت را احساس می‌کند که از خدمات استفاده خوبی ببرد یعنی زمانی که از کارگزار اعتبار بخواهد، زمانی که سرعت معامله بخواهد و دسترسی بخواهد در اختیارش باشد. اما درحال حاضر مشتری احساس می‌کند که پول پرداخت می‌کند اما چیزی دریافت نمی‌کند. از طرفی تا زمانی که معاملات الگوریتمی برای آنها سودده نباشد توسعه پیدا نمی‌کند و نمی‌توانند ادامه حیات دهند و در نتیجه تعطیل می‌شوند.